

La Revolució Conservadora

Els referents culturals i intel·lectuals de la Nova
Dreta Espanyola

Eloi Moret i Blasco

Tutelat per Joan Antón Mellón

Índex

1. Introducció.....	3
2. Metodologia i fonts.....	4
3. Pensament.....	7
3.1 La Nova Dreta.....	7
3.2 Àmbits de Pensament.....	10
3.2.1 Religió.....	10
3.2.2 Valors.....	14
3.2.3 Societat.....	15
3.2.4 Economia.....	18
3.2.5 Ecologia.....	20
3.2.6 Nacionalisme.....	22
3.2.7 Projecte Cultural Aurora.....	25
4. Anàlisi.....	27
4.1 Anàlisi del Discurs.....	31
4.2 Anàlisi de Xarxes.....	33
4.2.1 Anàlisi dels Referents.....	33
4.2.2 Anàlisi de Coautories.....	38
5. Conclusions.....	48
Bibliografia.....	50
Annexos.....	51

1. Introducció

La nova dreta és un corrent de pensament que sorgeix de les mans d'Alain de Benoist com a resposta a l'auge dels sectors d'esquerres i als fets del maig del 68. José Javier Esparza, s'interessa per les idees de Benoist i porta el corrent a Espanya amb certes modificacions com el rebuig del neopaganisme, la inclusió de la moral catòlica i el nacionalisme espanyol. Mitjançant el projecte cultural aurora, intentarà reconvertir la societat en el anys 90, aprofitant la crisi econòmica del 92-94, mitjançant la revolució política i social, sota la bandera de la regeneració política. Degut a la utilització de recursos mítics i poètics, el seus plantejaments poden ser confusos i enganyar al lector no especialitzat. Conscient d'aquest fet, intentarà difondre la seva obra entre els sectors populars de la societat, amb l'ajuda de les elits intel·lectuals.

La nova dreta espanyola s'ubica fora de l'escala política dreta – esquerra, autodefinint-se com una tercera via a les propostes dominants de la modernitat. En el present estudi intentaré demostrar mitjançant l'anàlisi dels referents culturals i intel·lectuals de José Javier Esparza, autor canònic de la nova dreta espanyola, que aquesta sí pot ser ubicada. La pregunta d'investigació sobre en la qual centraré l'eix de la investigació serà la següent:

Pot ser ubicat José Javier Esparza en l'escala política?

Abans de procedir, cal remarcar que aquest és un treball d'investigació que intenta buscar la màxima objectivitat, en el punt en que la pròpia política ho permet. Molts dels continguts exposats són part fonamental de l'autor estudiat, els quals han estat traslladats intentant conservar en el màxim possible l'essència original. Considero aquesta d'una importància rellevant degut al tema de l'estudi, el qual es centra tant en el pensament de la nova dreta espanyola com en els referents emprats per estructurar-lo. La meua opinió personal, per tant, queda reservada en les conclusions, apartat en el que també es donarà resposta a la pregunta d'investigació.

2. Metodologia i Fonts

L'estudi es basarà en dos apartats principals, la presentació del pensament de José Javier Esparza com a autor canònic de la nova dreta espanyola i l'anàlisi dels seus continguts. Les fonts emprades per fer-ho seran nou articles publicats en la revista *Hepérides* i accessibles públicament des de la pàgina web de l'autor. Aquests articles són considerats pel propi Esparza com una recopilació tant del seu propi pensament com de la nova dreta espanyola. Per aquest motiu, seran el material sobre el qual estructuraré la present investigació.

En la primera part, farem un repàs del pensament, categoritzant-ho en sis àmbits: religió, valors, societat, economia, ecologia i nacionalisme incloent, a més, una aproximació a l'intent de dur aquests a la pràctica mitjançant el projecte cultural *aurora*. També s'inclourà una presentació de la nova dreta europea per poder veure de forma clara i concisa els paral·lelismes entre corrents. Aquest apartat finalitzarà amb una recopilació de les conclusions nuclears de la nova dreta espanyola, basada en les aportacions de Joan Antón Mellón.

Pel que fa al segon apartat, aquest es basarà en un anàlisi de tots els conceptes exposats en la primera part. Aquest es dividirà en dos seccions, l'anàlisi del discurs i l'anàlisi de xarxes.

Respecte a l'anàlisi de xarxes, la idea és crear una xarxa completa centrada en José Javier Esparza. D'aquesta manera, podrem identificar i analitzar amb major facilitat quins són els seus referents culturals/intel·lectuals i per quin espai es mou. Així doncs, la xarxa ens ha de permetre distingir dos vessants de l'autor. En un primer nivell, quins autors són els seus referents a l'hora de presentar la ND. En un segon nivell, les coautories ens ajudaran a delimitar en quin espai ideològic es mou Esparza, és a dir, quins són els autors actuals amb els que col·labora. Mitjançant aquesta xarxa podrem fer-nos una primera idea de la seva ideologia i la de la ND, la qual segons molts autors no pot ser ubicada dins l'escala política de la dreta-esquerra.

La xarxa que proposo es divideix en dos nivells: referents i col·laboradors (passat i present). Així doncs, l'univers d'autors es basarà en la búsqueda de referències i coautories, motiu pel qual no serà necessari contactar amb ells. Al ser una xarxa centrada en un ego amb mostres visibles, l'estratègia per a l'obtenció de dades es basarà en identificar els autors esmentats en els textos de José Javier Esparza, creant així una xarxa entorn a la seva persona i representant de forma gràfica la seva vessant ideològica.

En aquest cas, l'obtenció de dades es basarà només en l'observació, és a dir, en la seva identificació en els textos i recollida. Pel que fa a la naturalesa d'aquestes, serà una combinació entre primàries i secundàries.

Pel que fa a la etnografia, aquesta és necessària per identificar les diferències bàsiques entre l'essència nuclear de la Nova Dreta i el pensament de José Javier Esparza. Així doncs, en la vessant religiosa trobem diferències de caràcter oposat, entre catolicisme i neopaganisme. En aquest cas, la etnografia consistiria en la lectura i identificació dels punts clau tant de la nova dreta espanyola com del subjecte en el que centrem la xarxa. D'aquesta manera podem distingir autors als quals es fa referència en els seus escrits però que no influeixen en la seva obra. Aquesta pràctica és imprescindible perquè la xarxa sigui centrada en el nostre subjecte i no es contami amb dades d'una xarxa ideològica general.

Degut a la naturalesa de les dades, no hi haurà cap tipus d'entrevista. La seva identificació i recollida es troba únicament en els textos i escrits de l'autor. Així doncs, la xarxa es divideix en dos rames principals, referents i col·laboradors. Els referents són unidireccionals, és a dir, només afecten en direcció a l'autor principal. En canvi, en els col·laboradors les influències són recíproques, tot i que en aquest cas no buscarem com el subjecte principal afecta als altres, ja que el nostre objectiu és identificar les relacions que conformin el seu pensament i obra.

Un cop identificats els autors i categoritzats en una de les dos branques principals, aquests seran subdividits. Així doncs, els atributs recollits d'aquests faran referència a la seva especialitat/aportació principal. Fem això per identificar en quin camp influeixen, és a dir, identificar si aporten continguts en el camp de la psicologia, de l'economia, de la filosofia, etc. D'aquesta manera podrem precisar en major mesura en quin camp han afectat al pensament de José Javier Esparza.

Mitjançant un anàlisi del discurs podrem captar de forma empírica trets de la retòrica característica de la Nova Dreta i, més en concret, de José Javier Esparza. Així doncs, l'anàlisi es dividirà en dos objectius concrets. El primer consistirà en establir Esparza en una escala política dreta-esquerra mitjançant l'aplicació d'un diccionari polític¹. El segon objectiu es centrarà en les emocions. Així doncs, aplicarem un diccionari emocional² per determinar en quins conceptes presenta majors càrregues emocionals, així com determinar-ne l'orientació (positiu o negatiu).

Respecte al primer anàlisi, utilitzaré els discursos oficials de José Javier Esparza respecte a temes polítics de diversa índole. La idea consisteix en processar els textos

---

¹ Programari que permet mesurar la ubicació ideològica d'un escrit en l'eix esquerra – dreta.

² Programari que permet mesurar els nivells d'emoció d'un escrit en l'eix positiu – negatiu.

mitjançant l'aplicació d'un diccionari polític que determini la ubicació ideològica d'Esparza a partir dels resultats obtinguts. Així doncs, podrem assignar-li una ubicació dins l'eix esquerra – dreta, a més d'obtenir informació com la dispersió o el grau de variació.

Pel que fa al segon anàlisi, utilitzaré els mateixos textos que per fer l'anàlisi polític. En aquest cas el que examinarem serà la càrrega emocional dels discursos i determinar si aquesta és positiva o negativa. La idea es basa en identificar en els textos els temes centrals del discurs, per així categoritzar-los en dos grups, tradicionalment de dretes i tradicionalment d'esquerres. Un cop feta aquesta separació dels temes tractats en els discursos, iniciaré l'anàlisi de les seves càrregues emocionals. Així doncs, els resultats ens permetran veure quanta càrrega emocional aplica Esparza en els seus discursos, així com observar com afecta a l'orientació d'aquesta a l'estar tractant amb temes vinculats a les esquerres o a les dretes.

3. Pensament

En aquest apartat em basaré en l'ideari de la nova dreta espanyola centrant-nos en sis àmbits: religió, valors, societat, economia, ecologia i nacionalisme. Introduiré la secció amb la vessant europea d'Alain de Benoist per entendre la influència que aquest exerceix en el pensament d'Esparza, concloent amb les concepcions nuclears del corrent.

3.1 La Nova Dreta

La ND europea és un corrent de pensament iniciat a França per Alain de Benoist, en un intent per contrarestar l'augment en la influència social exercida pels sectors d'esquerres en la segona meitat de segle XX. Al finalitzar la segona guerra mundial, en l'Europa occidental s'instaura el model de socialdemocràcia, emprant una fórmula de lliure mercat unit amb la cobertura de l'estat de benestar. És en aquest marc on es permet el desenvolupament dels sectors políticament d'esquerres, amb importants conseqüències, destacant la modificació de l'església amb el Concili Vaticà II, convocat pel Papa Joan XXIII. El punt d'inflexió per Benoist arriba amb els fets del maig del 68, i la incapacitat de la dreta clàssica per aturar la situació. Així doncs, es percep una societat en constant evolució, caracteritzada per trencar amb les arrels culturals que la caracteritzen, impulsat pels sectors d'esquerres sense una oposició realment ferma. És en aquest context on Benoist idea una nova forma d'entendre les dretes, degut a la patent carència dels sectors més conservadors.

La idea recau en establir una tercera via política, una que no pugui ser valorada per l'*antiquada* escala esquerra – dreta. El projecte consisteix en crear un tipus de dretes que es desmarqui dels valors arcaics dels sectors més conservadors, aportant frescor a aquest sectors. Mitjançant un *renaixement* de la dreta, s'obre la porta a una reubicació fora de l'eix polític, podent així captar l'atenció no només dels sectors dretans, sinó sobretot del gruix ubicat en el centre. Aquest fet, unit a un discurs preciosista i de caire revolucionari, permetria aturar l'auge de les esquerres mitjançant la competició per les bases populars. Amb els anys aquest moviment s'ha estès arreu d'Europa. Espanya no n'és una excepció, contant amb la introducció d'aquest pensament per part de José Javier Esparza. Abans de centrar-nos en el cas espanyol però, cal familiaritzar-se amb el pensament de la ND per entendre que és el que pretén combatre i com aquesta lluita varia segons el públic al qual va dirigit.

La ND es comença a difondre a través de revistes com la *Nouvelle École* i *Éléments*, difonent-se entre petits grups de dretes especialitzats. Podem estructurar les bases del pensament en tres vectors principals que actuen a mode de pilars del corrent:

- Contra la cultura d'esquerres dels anys 60
- Contra el capitalisme
- Contra el món bipolar

Pel que fa al primer punt, la intenció de la ND és lluitar contra les igualtats imposades pels sectors d'esquerres. Així doncs, rebutgen la idea de la igualtat entre les persones, remarquant les diferències naturals que existeixen en qualsevol societat. Ara bé, alhora es desmarquen del pensament neoliberal, així doncs, les diferències no es deuen a les accions produïdes pel lliure individu, sinó que tenen un fonament antropològic. Unit al rebuig tant de l'igualitarisme dels sectors d'esquerres com a l'individualisme neoliberal sorgeix el rebuig pel sistema capitalista, el qual fomenta un estil de vida autònom i desconnectat de la comunitat que l'envolta. Es busca doncs, un camí entre la igualtat absoluta i l'aïllament social del món capitalista. El tercer punt sorgeix d'aquesta preocupació per la vida comunitària. La ND sorgeix en un món bipolar on EEUU i la URSS es troben en una situació de confrontació per decidir quin dels dos models serà el que s'imposarà al món. La resposta és la creació d'una tercera via específicament europea. La proposta radica en la creació i establiment d'una federació europea que respecti les cultures pròpies de cada regió alhora que es mostri homogènia i forta cara a les altres potències. Per fer-ho, es proposa una aliança amb els països subdesenvolupats per fer front comú contra les dues potències mundials. Actualment, davant l'enfonsament de la URSS, aquest vector es centra en combatre la globalització impulsada pels EEUU.

A més, trobem cinc característiques que acompanyen als tres vectors principals:

- Crítica al concepte d'humanisme
- Mirada desconfiada a la civilització tècnica
- Recuperació d'elements de l'ecologisme tradicional
- Alternativa a la democràcia i a l'estat
- Crítica al nacionalisme (metafísica de la subjectivitat)

El que s'intenta aconseguir mitjançant aquests cinc punts és donar-li la volta a les societats modernes, és a dir, desfer en la mesura possible el camí pres per les societats fins al model actual. Per la ND tot comença amb els primers corrents humanistes i antropocèntrics, els quals condueixen inevitablement cap a l'individualisme i l'igualitarisme. La idea, per tant, es basa en un reinici de la societat que torni a ubicar l'home en la natura i no sobre ella, canviant per complet el tipus de societat, incloent el sistema productiu mitjançant l'eliminació del lliure mercat (repensar la producció no en quantitat sinó en qualitat) i el polític (eliminació de l'estat de benestar i búsqueda d'alternatives a un sistema que no funciona).

Així doncs, la ND pren l'empirisme lògic del Cercle de Viena de Luis Rougier front al paradigma marxista – leninista, basant-se en el diferencialisme com a contraposició a l'igualitarisme. Pel que fa al diferencialisme, trobem dos punts principals, l'antiracisme diferencialista i el feminisme diferencialista. El primer consisteix en una sort de rebuig al racisme i a l'antiracisme universalista, és a dir, busca una via intermitja entre l'exclusió i l'integració. Així doncs, consideren els moviments migratoris com una conseqüència negativa del sistema de mercat capitalista i de la pertinent globalització d'aquest. Per tant, es proposa una restricció en el traspàs de les fronteres per als nous immigrants, així com una major separació entre les cultures dels que ja han entrat i els nadius. La solució proposada consisteix en una aliança amb el tercer món per fer front als EEUU i, d'aquesta manera, trencar amb els fluxos migratoris creats pel model econòmic vigent, els quals són considerats com a negatius per ambdós bandes. El segon punt, referent al paper de la dona en la societat es basa, també, en buscar un camí entre els dos posicionaments generalitzats. Així doncs, creuen en una major implicació de la dona en la societat però, al seu entendre, aconseguir-ho mitjançant la *desfemenització* de la dona és un error. D'aquesta manera, es busca un canvi en el model educatiu que no tracti a les dones com a homes per poder triomfar en el món. La proposta que la ND realitza, per tant, es basa en diferenciar en l'educació els dos tipus de gèneres a l'hora que s'inclou elements pròpiament femenins en la societat.

En la búsqueda d'una redefinició de la societat i de l'home, la ND busca alternatives en altres rames com la psicologia o la biologia. Així doncs, trobem el domini de les doctrines de Freud en la psicologia, proposant alternatives a aquestes amb autors com Eysenk, Jensen o Debray – Ritzen, i a les doctrines ambientalistes de Lyssenko, primerament amb la sociobiologia de Wilson i Dawkins (la qual s'abandona per la seva naturalesa reduccionista) deixant pas a Arnold Gehlen, i per l'etologia de K. Lorenz i Eibl-Eibesfeldt.

Finalment, queda destacar el paper de la religió en la ND. En l'intent de regeneració de Benoist, es busca desmarcar-se de tots aquells valors que considera arcaics i que el desconnecten de la realitat social que l'envolta. És un pas necessari per allunyar-se de la dreta conservadora i atraure a les noves generacions d'una Europa cada cop més laica. Així doncs, basant-se en els escrits de Nietzsche mentre busquen els orígens dels “mals de la societat”, consideren el cristianisme com el percussor de l'igualitarisme (ànima), l'individualisme (salvació) i l'universalisme (expansió), passant-la a considerar com el “bolxevisme de l'antiguitat”, concepte emprat per Luis Rougier en el seu llibre *Del paraíso a la utopia*, on es compara el cristianisme amb les doctrines marxistes. És d'aquesta manera com sorgeix un dels elements més vistosos de la ND, el neopaganisme. Davant de la negativa a considerar-se ateu o agnòstics es busca una alternativa que, més que una religió, és una forma d'entendre la vida. Així doncs, la ND rescata el romanticisme francès i alemany del S. XIX, mitificant i adaptant als nous

temps la forma de vida i pensament de les societats europees precristianes, considerades com a *culturalment pures*. S'ha de ressaltar que el neopaganisme no és una religió, no pretén substituir a uns déus per altres, sinó establir una forma concreta d'entendre la societat i el món que l'envolta, una forma de pensament considerada com intrínsecament europea alhora que simbòlica. Així doncs, la religió queda fora de joc, s'interpreta als déus com una forma de representació poètica de la pluralitat de les forces socials, naturals i humanes. Podem destacar vuit punts principals del neopaganisme:

- Construcció en base a un *vitalisme heroic*
- Dotació de significat sagrat a la naturalesa
- Dimensió religiosa de la comunitat política
- Búsqueda de l'erotisme estilitzant
- Imatge trifuncional de la vida social (basat en el model descobert per Dumezil en els panteons indoeuropeus)
- Introducció d'elements del pensament tradicional aportats per Evola i Guénon
- Introducció d'element de la *philosophia perennis* de Huxley
- Basat en els models d'interpretació de lo sagrat segons Rudolf Otto i Mircea Eliade

Així doncs, el neopaganisme es presenta com alternativa als “mals de la societat”; diferencialisme contra igualitarisme, comunitarisme contra individualisme, identitarisme contra universalisme. Mitjançant aquesta reconstrucció de la persona i la societat, es trenca amb els valors morals tradicionals degut a *l'alliberació pagana*, com a cura i llibertat a la moralitat repressora cristiana amb exemples com la repressió sexual, l'estretesa intel·lectual o l'igualitarisme social. Em de destacar però, que aquesta concepció és com a poc heterogènia dins de la ND, sense cap tipus d'unitat en la seva acceptació.

3.2 Àmbits

3.2.1 Religió

La qüestió religiosa és un dels temes primordials per a José Javier Esparza, el qual es considera profundament catòlic, considerant el neopaganisme una qüestió secundària que, a pesar seu, absorbeix gran part de l'atenció entre els detractors de la ND. Al ser una aportació d'Alain de Benoist, considera aquesta com a canònica del pensament però que, degut a la seva desigual acceptació i carència de significat es troba, actualment, en un punt mort. Així doncs, Esparza portarà a Espanya una

versió variada de la ND, eliminant el neopaganisme i substituint-lo pel catolicisme mediterrani.

Així doncs, el cristianisme és una doctrina provinent de fora del món terrenal, motiu pel qual la seva aplicació en el terreny social recau en les persones, les quals, sempre aplicaran una visió subjectiva de les doctrines cristianes. De la mateixa manera, Esparza també critica fets com el Concili Vaticà II, en base a que aquest és una reinterpretació de sectors d'esquerres sobre el catolicisme. Per tant, les doctrines cristianes poden ser interpretades de múltiples maneres, on alguns veuen doctrines igualitaristes, ell hi veu la defensa de la diferència, entre creients i no creients, salvats i pecadors. L'igualitarisme doncs, no deixa de ser la interpretació equívoca de certs sectors eclesiàstics entre la igualtat metafísica i la igualtat política. Segons l'autor, hi ha una gran diferència entre la igualtat entesa com a conjunt de la humanitat dins d'un tot i la seva aplicació en el terreny polític, error que també comet, al seu parer, la ND. Aquesta està fent una crítica al *fals cristianisme*, a un *cristianisme desacralitzat* pels sectors eclesiàstics influïts pels moviments d'esquerres. Segons indica, la crítica hauria de ser dirigida als causants d'aquesta situació, no a la religió en sí mateixa, a la qual qualifica de *víctima de la modernitat*.

Per Esparza, el problema del neopaganisme radica en la confusió del seu objectiu. Com senyala Ernst Jünger, el neopaganisme és una concepció feta abans de temps, una fase de transició entre la negació a les doctrines religioses actuals i el redescobriments de la sacralitat. No hi ha intenció religiosa, sinó que és la recuperació simbòlica de la forma de pensament pròpiament europeista i pre-cristià, mitjançant la simbolització de l'escala social en base als déus pagans. En aquest punt, el qual no rebutja en sí mateix, sí que en critica la desvinculació del cristianisme, el qual considera tant europeu com els déus antics. Així doncs, remarca el fet que el cristianisme europeu copiés l'estructura social pagana basada en els *oratores*, *bellatores* i *laboratores* els quals, al seu parer, podrien ser representats pels sants, substituïts directes de les representacions simbòliques de dites societats.

Pel que fa a l'alliberament de costums (llibertat intel·lectual i social, regeneració política i front a l'hermetisme catòlic) aquest és considerat com purament arbitrari. La construcció neopagana no deixa de ser una construcció mental en base a una idealització de societats ja desaparegudes. Segons indica, tot i èpoques clarament repressores del cristianisme, de la mateixa manera en que succeeix en les societats paganes, en trobem de tantes altres de llibertadores. El que sí que en critica és la relació de l'alliberament amb la llibertat sexual que se'n fa. Així doncs, ell veu aquí una concepció purament individualista i materialista, on el bé s'aconsegueix

mitjançant el plaer. Servint-se de les aportacions de Christopher Lasch, en critica doncs, la visió hedonista del neopaganisme³.

Segons Esparza, el neopaganisme ha de ser redefinit mitjançant les el·lipses científiques plantejades pels físics Heisenberg i Nicolescu, i pel filòsof Lupasco, segons les quals cap la possibilitat de l'existència de Déu en base a les teories físiques actuals. Exemples com l'evolució compaginada amb una voluntat rectora d'Anne Jobert o el personalisme cristià de Jean – Marie Domenach i Mounier en són exemples. Amb això, Esparza llença una crítica al neopaganisme per eliminar a Déu com a variable explicativa dels fenòmens físics sense fer cap tipus de contribució al respecte. Aquest aspecte representa un dels punts fonamentals de l'autor, ja que mitjançant la seva visió en la relació del progrés (ciència) i la religió, reestructura bona part del pensament de la ND. Per tant, és necessari comprendre la seva vessant catòlica per entendre els canvis efectuats en la ND espanyola.

D'aquesta manera, estableix la justificació de perquè la ND hauria d'eliminar el neopaganisme del seu ideari i substituir-lo pel pensament cristià. Per fer-ho estableix dos fases, la crítica al positivisme i la necessitat de Déu com a variable explicativa.

Tot comença segons Esparza amb Descartes, amb la separació del món terrenal del món sagrat, comportant el sorgiment de les visions antropocèntriques i l'hegemonia de la ciència, la qual relega la religió a una opció individual, eliminant-la del terreny comunitari. Això comporta la desmesura de la *libido sciendi*⁴, la qual trenca amb l'ordre natural de la creació. Aquest fet comporta la concepció de la naturalesa com l'agrupació de recursos al servei de l'ésser humà, desacralitzant-la i obviant el paper de l'home en el món natural. Aquest procés es veu aguditzat en el S. XIX passant a la següent etapa del pensament (teologia/ metafísica/ positivisme) amb intents de creació de religions racionalistes com la d'Auguste Comte. Aquests intents de sacralització de la ciència però, ja s'han produït al seu parer durant el S. XX, establint comparacions, per exemple, entre els centres d'investigació científica i les catedrals. Així doncs, segons Esparza ens trobem en el moment més fosc de la modernitat on la societat es regeix per doctrines dogmàtiques de la ciència com l'evolució entesa com un procés aleatori.

Es degut a aquesta situació que ens proposa un canvi en la societat. El món modern es troba, segons indica, en vies d'extinció, necessitant per tant d'un canvi en la

---

³ m. [FS] [LC] Doctrina que considera el plaer l'únic o el principal bé de la vida. Diccionari de la llengua catalana.

⁴ La ciència es converteix en tècnica.

mentalitat social. Aquest canvi es basa en el renaixement de la sacralitat, és a dir, regint les societats en base a un codi moral extret d'una aliança entre la religió i la ciència. Així doncs, cita a Ilya Prigogine en la seva concepció de que valors i objectivitat són dues cares de la mateixa moneda. Aquesta aliança pot ser produïda gràcies al nou pensament del S.XXI, el qual segons el seu parer, es basa en una nova sacralització de la natura, establint símils entre la veneració pagana i la fascinació actual pels misteris universals, els quals no poden ser demostrats tot i l'avançat de la ciència. Així doncs, destaca tres fenòmens que obvien l'existència d'una consciència rectora. Són les tres fronteres de la ciència actual:

- La primera fracció de segon del Big Bang
- El primer origen de la vida
- El funcionament del sistema nerviós humà

Així doncs, tot i saber el procés seguit fins al primer segon del Big Bang, la ciència no és capaç de donar una explicació a la mateixa creació de l'univers, és a dir, com sorgeix la matèria en un moment de buit en el que ni l'espai ni el temps existeix. El mateix succeeix amb el primer origen de la vida, en el moment en que la matèria no orgànica es converteix en orgànica amb una voluntat que, tot i mecànica, és pròpia. Pel que fa al funcionament del sistema nerviós humà, es qüestiona la rapidesa amb la que aquest evoluciona, unit al fet de ser l'únic cas conegut. Per Esparza, aquests tres factors evidencien l'existència d'una voluntat rectora. Es serveix de teories com la visió de la teoria del caos de René Thom⁵ i teories holístiques com el paradigma hologràfic⁶ de David Bohm⁷ i de Karl Pribram⁸, així com el Bootstrap⁹ de Chew i Nicolescu. D'aquesta manera, Esparza es basa en comentaris fets pel filòsof Teilhard de Chardin de la necessitat d'incorporar Déu com a variable científica o del matemàtic i físic teòric Maxwell, segons el qual *alguna cosa opera des de dalt*.

Així doncs, si acceptem Déu com a variable és lògic, al seu parer, l'extracció d'una moral que guï la vida social de les persones, un sistema de valors. Tot i que en un principi qualsevol religió seria vàlida, Esparza proposa la moral cristiana ja que ens és la més propera culturalment.

---

⁵ Teoria del caos no com a fets aleatoris sinó com a fases de transició entre desastres naturals i etapes d'estabilitat, dotant de sentit a la successió dels fenòmens.

⁶ A l'igual que els records, els quals no es troben en un lloc concret sinó com una xarxa que conforma una visió complerta del conjunt, aquesta teoria permet l'existència de Déu com a ésser intemporal en un món temporal mitjançant un ordre implicat en la totalitat del cosmos.

⁷ Paradigma hologràfic aplicat a la física.

⁸ Paradigma hologràfic aplicat a la neurologia.

⁹ Teoria en la que la totalitat de l'univers està connectat entre sí.

3.2.2 Valors

Continuant amb l'exposat en l'apartat anterior, Esparza proposa un sistema de valors en base a la moral cristiana, la més propera culturalment. Tot i no especificar un sistema concret, destaca tres punts els quals considera de necessitat obligada:

- Contra l'exploració de l'home
- Contra l'homosexualitat
- Contra el progressisme utilitarista

El primer punt, referent a l'exploració de l'home es basa en les teories holístiques com el Bootstrap i el paradigma hologràfic. Segons la interpretació que n'extreu, la humanitat està intrínsecament lligada a la creació de l'univers, el qual està dissenyat per una consciència rectora. Així doncs, atemptar contra les persones és atemptar contra l'obra de Déu. Aquest fet implica tant la sanció del suïcidi com l'experimentació amb embrions i l'avortament. En el punt referent a l'homosexualitat, Esparza considera que aquesta condueix a l'estancament de l'espècie, motiu pel qual considera també com un atemptat contra la voluntat de Déu, el qual segons ell, vol que la humanitat es reproduïxi i s'expandeïxi. Compara, a més, l'homosexualitat amb pràctiques com la de l'avortament. Pel que fa al tercer punt, critica l'evolució seguida per les societats en la modernitat. Aquesta es basa en un progrés unit als pensaments antropocèntrics i utilitaristes, els quals comporten la comprensió de la naturalesa com a propietat per a ús i plaer de la humanitat. Així doncs, aquest progrés genera la degradació i destrucció continuada del medi ambient, el qual considera obra de Déu. Per tant, proposa un canvi en el pensament vers el medi natural, canviant el nostre paper al d'una sort de *guardians de la naturalesa*.

A més d'aquests tres punts, José Javier Esparza fa una crítica a l'alliberament sexual que ha comportat l'individualisme i hedonisme fruit de la modernitat. Per aquest motiu, considera que actualment ens trobem davant de la degeneració de l'acte sexual, degut a la mercantilització del plaer. Critica, per tant, l'ús del sexe que se'n fa en la publicitat, així com la venda de productes eròtics i pornogràfics sense cap tipus de regulació. Tot i així, considera que aquesta situació és millor que la prohibició total de qualsevol tipus de mostra eròtica, tot i que aquesta situació comporta una trampa implícita. La societat actual, basant-se en la comparació amb situacions anteriors de repressió sexual es mostra com alliberadora, negant qualsevol tipus de sanció moral en base a la llibertat individual, fet que considera igualment dolent pel que fa a la salut social. Així doncs, el sexe es vist des d'una perspectiva individualista, des d'una vessant egocèntrica, és a dir, la búsqueda del plaer

individual sense importar les necessitats dels demés individus que conformen la societat.

La mercantilització del sexe, per Esparza, va més enllà de la simple tria individual. Comporta patrons de conducta que es reproduïxen i estableixen en la societat a mode de procés de socialització. Citant a Baudrillard, explica que la societat es desnaturalitza, tot està etiquetat i rebut de forma directa. És el que ell denomina com a *leasing sexual*, la còpula es pacta com qui alquila un cotxe, ficant exemples com el turisme sexual i la prostitució. La sexualitat queda sotmesa a la tècnica, comportant l'equiparació de la sexe a l'esport físic, l'egocentrisme i l'ajuda tecnològica. Segons indica, aquesta situació és degut als tres vectors fonamentals del món post-modern:

- Individualisme
- Economicisme
- Imperi de la forma tècnica

Aquests vectors, i les seves respectives conseqüències, són degut a les revolucions liberals i el posicionament dominant de la *burgèsia decadent*. L'extrema tolerància del liberalisme i el sentit buit del sexe han comportat que ideologies revolucionàries *devorin* la moral religiosa, considerada per Esparza com a cobertura de la decència social. Per tant, critica que les societats actuals considerin el sexe com un dret, ja que aquest pensament comporta el desequilibri dels valors socials.

Així doncs, considera necessari una nova *revolució sexual*, és a dir, la introducció d'un sistema de valors que sancioni les conductes considerades com a decadents. A la pràctica, aquest fet hauria de veure's, segons indica, traduït en una nova legislació que reguli el comportament sexual de la societat.

3.2.3 Societat

En aquest apartat centrarem l'atenció en la visió de José Javier Esparza respecte a la societat i la seva estructuració. Les seves aportacions es basen en dos aspectes generals, la joventut i el seu paper com a motor pel canvi i en la immigració.

Segons indica, la presa de consciència de la joventut com a col·lectiu sorgeix en el S. XIX degut a les primaveres que marcaven un nou ordre en el món. És a partir d'aquests fets que la joventut europea es pren a si mateixa com una magnitud d'ordre històric. Tal com indica Ernst Jünger, el jovent s'idealitza com la bandera dels nous móns, del canvi. Trobem exemples en les guerres napoleòniques, on els generals eren menors de 30 anys. Aquests fets venen acompanyats de dos canvis

socials, les revolucions industrials i els canvis en l'educació i els treball, permetent l'aparició d'una *cultura juvenil*. Ser jove, segons indica, passa a ser un estil de vida, una forma de viure. Durant el S. XX els moviments revolucionaris abanderaren la joventut com a símbol de la regeneració del sistema polític, moviments que són considerats per Esparza com totalitaris i feixistes, tant en societats en vies de desenvolupament com en les ja desenvolupades. Després de la segona guerra mundial, Europa recau en un discurs paternalista per la necessitat de reconstruir la societat després de la guerra. Procés que considera com la imposició d'un model de pau i benestar, comportant una contradicció en la societat entre l'alliberament i l'obediència. Aquest fet comporta l'atur del món modern, l'opció al canvi ja no és viable. La joventut es paralitza, creant desafecció entre aquest sector i conformant una actitud nihilista vers la vida.

Segons Esparza, el descontent i el desconcert entre els joves porta als fets de maig del 68, basant-se en el cineasta Pasolini en afirmar que aquesta va ser una falsa revolució al servei de la classe burgesa. Falsa degut a que, segons afirma, va ser aquesta la que va permetre el trencament de les cadenes que encara els unien amb el vell món, permetent l'entrada a la post-modernitat. La revolució, per tant, va anar en favor dels qui pretenien el triomf del sistema capitalista. Esparza justifica aquesta afirmació indicant que la càrrega contra els sectors conservadors va ser el que va permetre el triomf de l'individualisme i el mundialisme.

A partir d'aquest punt, la modernitat ha arribat al seu màxim, motiu pel qual les revolucions i moviments de regeneració deixen de ser d'utilitat pels sectors benestants. Així doncs, es conforma una societat basada en un sistema d'egos on la llibertat es fonamenta, segons explica, en el dret al benestar i l'absència d'obligacions, unit a un sistema monetari que només permet l'autèntica llibertat en base a l'economia. Segons Esparza, els sistemes de benestar europeus socialitzen als joves per estabular-los mitjançant tres línies d'actuació:

- Introducció de polítiques d'oci per allunyar-los de la realitat social
- Educació elàstica basada en el mercat de treball
- Ús dels MCM per difondre el procés de socialització

D'aquesta manera, indica, es paralitza la comunitat jove fins que deixen de ser-ho, conduint-los a una individualització de la conducta. A la llarga, aquests fets comporten l'apatia i la insatisfacció d'aquests sectors, com a disfunció de la modernitat. Esparza proposa un canvi en aquest procés mitjançant la creació d'un nou model educatiu que canviï la seva visió cap a la comunitat. Aquesta proposta es va formalitzar amb el *Proyecto Aurora*, el qual tractarem més endavant.

El segon tema sobre el qual parla és la immigració i el seu tractament per part dels estats europeus. Aquesta es vista, en primera instància, com un fet no tractable des de la perspectiva moral, ja que la immigració en si mateixa no és bona ni dolenta, sent simplement una conseqüència de les fluctuacions econòmiques i geogràfiques. Ara bé, a mesura que parla sobre immigració Esparza es centra solament en els aspectes negatius d'aquesta i com es rebut per l'estat espanyol. Així doncs, en critica el tractament favorable que se n'ha fet amb argumentacions com la generació de la riquesa que comporta, l'ampliació cultural de les societats i l'elevació social mitjançant el mestissatge, obviant la cara negativa de la immigració, com la violència social i la crisi econòmica.

Segons explica, l'acollida implica obligacions a llarg plaç, que van més enllà de les obligacions econòmiques. Això es degut a que aquesta es produïda per desordres econòmics que dificulten en gran mesura el retorn a les seves pertinents poblacions, sent més factible el fet de que s'enduguin a la societat d'acollida les famílies que han deixat enrere. D'aquesta situació en culpa directament als estats occidentals, els quals al seu parer han acollit més població de la que el mercat de treball, el sistema sanitari i l'educatiu podien acceptar, generant disfuncions en el seu funcionament, condemnant les següent generacions d'immigrants a l'analfabetisme i la delinqüència. Davant d'aquesta situació considera que, en primera instància, s'ha de facilitar aquests serveis a la ciutadania nativa i, en segon lloc, solucionar el problema amb la immigració. Així doncs, considera que els estats, lluny de seguir la seva proposta, han seguit una política de concessió de drets sense demanar obligacions, les quals haurien de consistir en l'eliminació de la cultura immigrant a canvi de la ciutadania o de la seva conservació a canvi de renunciar als drets que li pertocarien. Justifica aquesta proposta en base a que, tot i considerar-se tabú, actualment ens trobem en un cas d'emergència social.

Esparza identifica l'origen del problema en el domini de l'economia per sobre de la política, generant immigracions massives en èpoques de bonança amb la conseqüent crisi quan aquesta acaba. Segons indica, l'estabilitat social s'aconsegueix mitjançant l'homogeneïtat de certs valors i principis. Per tant, proposa la subordinació del mercat al sistema polític per, d'aquesta manera, aconseguir l'homogeneïtat cultural de la societat. El mateix succeeix amb la justícia, la qual considera inexistent en cas de no imposar-se l'ordre, el qual tracta d'imperatiu que està alhora per sobre de la política. Així doncs, proposa la possibilitat de que els serveis de seguretat puguin saltar-se els *dogmes públicament correctes* en cas de necessitat. En cas de no fer-ho, preveu el creixement de *guetos, màfies i tribus urbanes* en un ambient de pre-guerra civil, exemplificant-ho amb els disturbis produïts entre jueus i musulmans i els atacs racistes contra la població blanca. Aquests fets, segons explica, són camuflats pels

MCM els quals eviten el tractament de certes notícies per evitar l'odi racial, acció que alimenta el desordre social.

Pel que fa a l'Islam, no considera aquest com el principal responsable, tot i que si juga un paper important, ja que abandera la segona i tercera generació d'immigrants no integrats canalitzant l'agressivitat. Així doncs, aquest es considerat com un agent de desestabilització actuant en tres punts:

- La persecució religiosa en països com Indonèsia i Pakistan
- Precursor del terrorisme amb casos com els atemptats de Nova York, Madrid i Londres
- Precursor de l'agitació social amb casos com el d'Amberes i París

Es degut a aquests factors que Esparza passa a considerar l'Islam com una obstacle per la pau i el mode de vida occidental.

Per aquests motius, apunta que la cosmòpolis no és viable, degut a la seva construcció sobre bases universalistes, és a dir, mitjançant valors moderns com l'individualisme i l'igualitarisme. Segons indica, la societat no pot ser construïda entorn a un model universal, ja que en el fons no deixa de ser una construcció occidental. No es pot esperar la conversió de la immigració sense resistència. Així doncs, la integració multicultural està fallida, amb casos com el que indica Paul Scheffer en la situació d'Holanda, així com el fracàs del model republicà francès o el *Melting Pot* d'EEUU.

Esparza tanca les aportacions sobre la immigració amb dos propostes. La primera radica en el combat i neutralització del fonamentalisme islàmic per garantir l'estabilitat de les societats occidentals. La segona es basa en el recobriment de la consciència europea mitjançant la derogació del model economicista, redefinint la seva identitat mitjançant el domini del sistema polític.

3.2.4 Economia

Referent al tema econòmic, José Javier Esparza basa el seu model en el capitalista, tot i que sotmès a una sèrie de regulacions polítiques i socials. Així doncs, remarca la diferència entre propietat privada i el capitalisme modern. La propietat privada doncs, s'estructura com una institució social que garanteix la pertinença dels béns produïts, en canvi, qualifica el capitalisme com la pràctica. Aquesta, nascuda de l'economia d'obra, evoluciona fins convertir-se en l'economia de valor. Aquesta, a l'igual que Karl Marx, es criticada degut a que no basa el seu valor en la producció,

sinó en la circulació. Així doncs, destaca la comparació entre l'or, el qual circula degut al seu valor i els diners, els quals tenen valor degut a que circulen. Això comporta que els diners no es basen ni en la producció ni en la propietat sinó en la circulació, el qual dota de valor afegit en cada moviment. D'aquesta forma, les societats modernes basen el seu sistema econòmic entorn a valors intangibles, els quals només existeixen degut al seu recolzament en les transaccions.

Basant-se en l'aportació de Julian Freund, Esparza observa dues cares del capitalisme, una de positiva i una altra de negativa. La positiva radica en el fet que el capitalisme ha estat l'únic sistema capaç de garantir la quantitat de béns materials que disposem avui en dia mitjançant dos motors, el lucre i el benefici. La dolenta es basa en que aquest sistema condueix cap a la concepció materialista i la degradació del medi ambient.

Tot i no proposar un model concret, indica la seva inclinació cap al capitalisme d'estat, és a dir, cap a l'economia controlada des del sistema polític. N'alaba tres característiques de tres models econòmics diferents:

- La política econòmica de l'Alemanya de Hjalmar Schacht
- El sistema basat en tecnòcrates de l'Espanya de Franco
- El sistema polític de la França de De Gaulle

Són tres característiques les quals considera necessàries en qualsevol sistema econòmic. Sense aquestes el sistema capitalista té sistema de caducitat. Si no es controla, aquest sistema degenera cap al domini econòmic, saltant-se les fronteres nacionals i escapant així del domini polític. Citant a Hobbes, compara les dues situacions amb el Leviatan considerat l'estat i Behemoth, l'anarquia, en aquest cas utilitzat com a referència al mercat sense regulacions. Les dues opcions són considerades com a perjudicials, motiu pel qual busca un camí intermig entre el capitalisme salvatge i l'igualitarisme de les societats comunistes.

Quan l'economia s'escapa del domini polític, aquesta entra en una nova fase, la globalització, conduint cap a un capitalisme fora de control. Aquesta evolució es deguda a la necessitat de comerç internacional, degenerant en la dominació econòmica intangible, és a dir, en la dominació del sistema financer. Esparza qualifica de nociva aquesta etapa degut a les tres característiques que comporta:

- Repòs del sistema econòmic sobre si mateix
- Privació a les comunitats del control sobre la seva economia, produint efectes com la deslocalització

- Subversió objectiva de l'ordre natural a l'instaurar-se el capitalisme com a marc superior

Per aquests motius, proposa una sèrie de reformes extrems de Chesterton i els personalistes, les quals es basen en orientar l'economia cap a formes de protecció contra la globalització. La idea doncs, consistiria en autocentrar l'economia en grans espais, tal com indica l'escola econòmica francesa. Tres exemples que proposa serien:

- Establiment d'una economia autocentrada en la UE, garantint una expansió controlada del capitalisme mitjançant un control en base a criteris polítics i socials
- Control dels tipus d'interès
- Establiment d'una pedagogia que corregeixi el pensament materialista de la societat

Esparza és conscient que la proposta realitzada s'assembla més del que voldria al model socialdemòcrata, el qual critica durament. Per desmarcar-se realitza dos afirmacions dividint als sectors socialdemòcrates. La primera es basa en el fet que la socialdemocràcia fa temps que no s'oposa al sistema capitalista, permetent la introducció de reformes neoliberals com privatitzacions i desregulacions del mercat. La segona es centra en els socialistes considerats purs, els quals rebutgen tant la propietat privada com el capital, conceptes que la ND respecta en un sistema econòmic.

3.2.5 Ecologia

La ND té una vessant ecologista, i Esparza no n'és una excepció. En aquest cas, la naturalesa es considerada, amb influències com Sant Agustí i Sant Francesc d'Asís, com un do concedit per Déu, és a dir, ens trobem davant d'un pensament que sacralitza la natura, comportant doncs la necessària menció a la degradació mediambiental i el posicionament de la ND espanyola al respecte. La modernitat es considerada la causa principal de la contaminació i la destrucció progressiva del medi natural, entesa com la unió entre progrés i utilitarisme que comporten els plantejaments antropocèntrics. Respecte a aquest tema, Esparza considera que ni els governs ni els partits ecologistes estan disposats a enfrontar-se a la situació, ja que aquesta requeriria pensar més enllà de la modernitat. Això implica la renúncia al progrés seguit en els últims segles a mode de reinici social. Ara bé, si la situació continua igual es posa en joc la supervivència de l'espècie. És per aquest motiu que

remarca la necessitat d'aplicar mesures radicals, ja que la situació ha arribat a un punt extrem.

Ubica l'origen de la degradació de la naturalesa en el pensament modern i la visió antropològica del món occidental, la qual considera la natura com una font de recursos per a l'ús de l'home. En les societats cristianes les tècniques agràries es desenvolupen, augmentant el rendiment que se n'extreu de la terra, a canvi d'un augment de la pressió que se li exerceix. Fent ús de les aportacions de Hegel, Esparza considera que el avenços de la modernitat, és a dir, la dominació (tècnica) i el procés d'emancipació (individualisme) s'uneixen accelerant-ne el rendiment i la seva pertinent empremta sobre el medi ambient. És en aquest punt quant, segons Lynn White comença la desacralització de la naturalesa, conduint a la separació establerta per Descartes entre el món natural i el sagrat. Es passa de la visió religiosa a la materialista com a causa de l'inici de la modernitat. L'emancipació individual, per tant, comporta la dominació material, tal com indica Heidegger. Així comença un procés de degradació de la natura que es remunta en el S. XVI i arriba fins l'actualitat.

En el S. XX Esparza detecta dos amenaces noves respecte aquest tema:

- El descobriment de l'àtom i la fissió
- El descobriment humà i la seva manipulació

Respecte a l'àtom i la fissió, el problema radica en l'ús que se'n fa d'aquest descobriment, permetent la construcció d'armament nuclear, el qual podria aniquilar l'existència de la vida en el planeta. Aquesta por es remunta a la guerra freda, en les recíproques amenaces sobre la utilització de material nuclear amb fins bèl·lics. Pel que fa al genoma humà, Esparza mostra preocupació sobre la seva alteració, en la capacitat de la humanitat per establir una evolució controlada. Degut a la seva visió religiosa sobre la vida i la humanitat, aquests fets atemptarien contra l'obra de Déu amb resultats inesperats.

Fonamentat en els pensaments holistes del Bootstrap i el paradigma hologràfic, considera la naturalesa com una xarxa viva en la qual s'inclou l'home i de la qual no se'n pot desmarcar. Per tant, és necessari reconsiderar la posició que juga l'home en la naturalesa. Destaca la importància de desfer-se de la visió materialista per passar a una actitud fraternal amb la naturalesa.

Respecte als moviments ecologistes, Esparza atribueix el seu sorgiment en els sectors conservadors del S.XIX, fonamentalment per la seva oposició a la progressiva industrialització que s'estava duent a terme en les societats occidentals.

Al seu parer, l'ecologisme és una moda de la qual els sectors d'esquerres s'han apropiat durant la segona meitat de S.XX. D'aquests, a més, en critica la seva base contradictòria, ja que critiquen la destrucció dels hàbitats naturals però, en canvi, no s'oposen contra pràctiques com l'avortament o la congelació d'embrions. Segons destaca, la seva crítica es basa en denunciar el capitalisme, però no van més enllà, no hi ha un aprofundiment en el conjunt global del problema. A l'hora de definir aquests sectors, estableix una divisió entre dos grups principals:

- Ecologisme antropocèntric
- Ecologisme naturocèntric

El primer tipus d'ecologisme, l'antropocèntric, es caracteritza per tenir un caire més conservador, considerant l'home en primera instància i, relegant la natura en una segon lloc. Aquesta vessant consistiria en intents de minimitzar l'impacte mediambiental, tot i que no contempla eliminar-lo completament. El segon tipus, el naturocèntric, es caracteritza per situar la naturalesa en el centre, obviant la vessant humana. Aquesta línia d'ecologisme consideraria la humanitat com un episodi més en el cicle vital, buscant l'eliminació del nostre impacte sobre el medi. Per Esparza, ambdós tipus tenen carències significatives, comportant la necessitat d'establir un tercer camí que contempli les dos vessants, humana i natural. Per fer-ho, explica que cal tenir una visió antropocèntrica alhora que s'instaura un model ecologista pensat més enllà de la vessant econòmica, és a dir, cal eliminar la visió materialista i repensar l'economia en clau de producció per la necessitat social, no en l'augment exponencial del rendiment pel benefici. Troba la solució en l'aportació de Michel Serres, el qual proposa la redacció d'una carta dels drets de la terra, a mode de DDHH, que garanteixi la protecció d'aquesta front les pràctiques econòmiques de les societats industrials.

3.2.6 Nacionalisme

Tot i que el posicionament oficial de la ND és desmarcar-se del nacionalisme, degut a la búsqueda de la tercera via europea, és a dir, una Europa federal i unida cara l'exterior, José Javier Esparza fa una crida al patriotisme espanyol. Tot i coincidir en la necessitat d'unitat, mostra obertament la seva vessant nacionalista. Segons indica, Espanya té dos problemes. El primer recau en la llegenda negra, i com aquesta ha afectat a l'imaginari col·lectiu espanyol. El segon és el trencament de la nació espanyola.

La llegenda negra són tots els *capítols foscos* de la història d'un país. En el cas d'Espanya aquests consistirien en la inquisició espanyola i en la conquesta de llatinoamèrica. Segons Esparza, la major part dels països acostumen a obviar la seva llegenda negra, però en el present cas les pròpies elits intel·lectuals i culturals l'han donat per bona, amb la conseqüent absorció per part de la població. Basant-se en els llibres *Leyenda Negra* escrit per Julián Juderías el 1914 i en *Leyenda Negra. Un invento contra España* de l'historiador californià Philip Powell rastreja l'origen d'aquesta i busca desmentir-ne els fets.

És així com destaca l'expansió del regne d'Aragó per Itàlia i Grècia com a primera causa d'aquesta. En el S.XVI les guerres a Europa contra els protestants alemanys i contra els anglesos comporten, segons explica, la difamació contra Espanya. Unit a aquest fet trobem la invenció de la impremta, la qual permetia fer gran ressò d'escrits contra Espanya i contra el catolicisme com els de Hutten i Martí Luter. Durant els S.XVII-XVIII, França també s'uneix a la contrapropaganda, amb aportacions com l'enciclopèdia francesa de Masson de Mosvilliers en la seva definició dels espanyols. Aquest fet es deu principalment a dos factors:

- Espanya com a potència mundial
- Inici de la il·lustració

Al ser Espanya una potencia a nivell mundial amb territoris arreu del globus, és raonable pensar que la resta de països fessin oposició a aquesta, més si tenim en compte que estava en guerra amb la resta de l'Europa occidental. Unit amb la invenció de la impremta, la llegenda negra espanyola es difon a velocitats mai vistes fins al moment. A més, l'inici de la il·lustració comporta l'abandonament dels dogmes religiosos de l'edat mitjana, adquirint visions de caire antropocèntric. Al ser Espanya un dels bastions del catolicisme, tant les elits intel·lectuals europees com els països protestants carreguen contra el que consideren una forma de pensament que posa en perill l'avanç d'Europa.

Esparza però, no només rastreja els antecedents, sinó que en busca desmentir les acusacions per netejar-ne la cara tant a l'interior com a l'exterior. Respecte a la inquisició espanyola, en minimitza els efectes. D'una banda remarca la violència i intolerància de la resta d'inquisicions europees que, al seu parer, van molt més enllà del que ho va fer mai l'espanyola. En segon lloc, nega l'actuació irracional de la inquisició. Segons indica, aquesta era un cos d'investigació basat en el rigor científic i en judicis justos per l'acusat. Pel que fa a la conquesta d'Amèrica llatina, en descarta les principals acusacions fetes al llarg dels anys, com la massacre de la

població indígena¹⁰, la seva esclavització¹¹ o l'actuació de la inquisició espanyola per convertir-los al cristianisme¹².

La llegenda negra és, per Esparza, un greu problema cultural per Espanya ja que, segons entén, la pròpia societat és la que la manté viva i l'estén, conduint a una manipulació de la història. Segons senyala, actualment ens trobem en el pitjor moment de tots degut al sistema educatiu vigent. Aquest actua en dos direccions. D'una banda, la imposició de l'ensenyament tècnic comporta un ensenyament deficient de la cultura i història pròpies. En segon lloc, en destaca els sistemes educatius autonòmics els quals, al seu parer, tergiversen la història i fomenten la llegenda negra en un intent per trencar la nació. La seva proposta radicaria en una canvi absolut del sistema educatiu, recentralitzant-lo per poder tenir un major control sobre el que s'ensenyava.

Seguint aquesta línia trobem el segon problema identificat, el trencament de la nació espanyola. De la seva extinció formal en destaca tres causants principals:

- L'ampli recolzament dels poders fàctics
- La inhibició de la major part de la ciutadania
- El repartiment efectiu del poder entre determinades oligarquies locals¹³

Considerant que aquests tres fets són els causants, no deixa de veure-ho com un procés completament natural¹⁴, trobant-nos actualment en progressiva disgregació de la nació. El model de l'estat – nació va desapareixent. Des del nivell superior, la unió amb la UE comporta la cessió de competències als òrgans europeus, mentre que des de l'inferior, es produeix un procés de continua descentralització i privatització. Esparza, a més, identifica dos característiques de la nació espanyola, la veterania i el poc aburgesament. Aquestes haurien contribuït a una dèbil integració de la resta de les nacionalitats que, unit amb els processos de disgregació actuals, condueixen a uns dèbils mecanismes d'Espanya per mantenir la unitat.

---

¹⁰ Acusació feta en base els censos de població de Fray Bartolomé de las Casas a Santo Domingo. Aquestes xifres varen ser extrapolades per calcular la quantia de morts arreu d'Amèrica Llatina en mans dels espanyols. Esparza es basa en els treballs de Lynne Guitart, els quals indiquen que els censos variaven depenent del registrador, amb casos com comptar com espanyols a indis convertits al cristianisme o manipulacions en els registres per poder dur esclaus africans. En destaca també la verola, la grip porcina i l'arribada de nens espanyols com a principals causes de la mortalitat entre la població indígena.

¹¹ En nega l'esclavitud degut a la prohibició establerta per Isabel I i la ratificació feta per Carles I. Ara bé, no en descarta intents entre els colonitzadors, tot i que aquests actes estaven penats per llei.

¹² Nega l'actuació de la inquisició espanyola sobre la població indígena. Remarca la prohibició expressa de la pròpia inquisició d'actuar contra els indis degut a la seva condició de neòfits. Si que en ressalta, en canvi, les accions contra espanyols que empraven o es beneficiaven de rituals indis.

¹³ En referència a les nacionalitats perifèriques de Catalunya, País Basc i Galícia.

¹⁴ Les nacions neixen, creixen i moren, trobant-se la nació política espanyola en aquesta última etapa.

Tot i així divideix la nació en dos tipus, la política i la històrica. Pel que fa a la política considera el seu naixement en el casament dels reis catòlics i la pertinent unió dels regnes de Castella i Aragó. Aquesta es basa en un procés de consciència i voluntat comú per actuar en un context històric i polític determinats. Al seu torn, la identitat política es construeix en base a la unió entre la *identitat ipse*¹⁵ i la *identitat idem*¹⁶, constituint així la comunitat política. D'altra banda, la nació històrica fa referència a característiques com la cultura, la llengua i la compartició de la història¹⁷, podent existir sense que s'hagi establert una nació política. Segons indica, aquesta comença a ser posada en dubte arran de les Corts de Cadis el 1898, arribant al seu pitjor moment en la constitució de 1978. Segons Esparza, la vigent constitució va permetre l'entrada de *partitòcrates*¹⁸ que, per aconseguir el consens polític varen sacrificar la nació històrica mitjançant la delegació de les competències en educació a les CCAA i el progressiu allunyament de la classe política vers els ciutadans. Això ha comportat la crisi nacional actual i, al seu parer, la nació política ja no pot ser salvada.

Esparza, seguint el discurs de la ND, afirma no ser nacionalista, tot i que s'autoqualifica de *patriota*. No es considera nacionalista degut a que no pretén salvar la nació política espanyola, si més no a curt plaç. La seva proposta radica en l'aportació de Nietzsche consistent en ajudar a accelerar els canvis. Així doncs, proposa deixar caure la nació política, la qual considera desgastada i en degradació. Segons explica, centrant l'atenció en la nació històrica es podria aconseguir un enfortiment del sentiment d'unitat el qual, a la llarga, pot dur a la institucionalització de les pràctiques i, per tant, a una nació política més forta.

3.2.7 Projecte Cultural Aurora

Fins ara em fet un repàs del pensament de José Javier Esparza, la seva visió política i social, així com les propostes de reforma en una base teòrica. Ara bé, la ND espanyola no va limitar-se a la simple crítica del sistema, establint una sèrie de patrons per dur aquest pensament a la pràctica. És aquí on neix el projecte cultural aurora, procés ideat per, en poques generacions, dur el canvi real a la societat espanyola, convertint-se en un dels abanderats del moviment a Europa.

---

¹⁵ Referent a l'autodefinició d'un col·lectiu concret.

¹⁶ Referent a la semblança entre col·lectius.

¹⁷ Segons Esparza, la cultura fa referència a la tradició catòlica mediterrània, compartint tots el mateix patró cultural. Pel que fa a la llengua, en reconeix el dret a l'ús de les perifèriques, tot i que no ho considera com un tret diferencial degut al coneixement de la llengua comuna. Respecte a la història compartida, considera el naixement de la nació històrica pels voltants del S.XIII, durant la conquesta peninsular de les regions musulmanes.

¹⁸ Classe política enfocada a l'obtenció de vots mitjançant l'ús dels partits *catch-all* o *de masses*.

El projecte aurora neix el 27 de novembre de 1993, durant la jornada de Torrelodones (Madrid). L'objectiu d'aquest consistia en rellevar les ideologies dominants de la modernitat les quals, segons la ND espanyola, atacaven els valors considerats arcaics com la família, la religió, la cultura i el poble. Aquestes ideologies conduïen al seu parer a la desespiritualització de la comunitat mitjançant l'individualisme, l'igualitarisme i l'universalisme. En contraposició, es busca reunir les concepcions d'individu i comunitat, retornant a un punt de pensament anterior a l'inici de la modernitat. Segons Esparza, el franquisme falla en la creació de pensament, en la generació d'idees, comportant el domini cultural de les esquerres, les quals marcaran el tarannà de la cultura actual i el pertinent oblit dels valors tradicionals. De la mateixa manera, el domini del realisme antropològic s'imposa, en la seva opinió, com a dogma de pensament de les societats modernes, dificultant qualsevol intent de recuperació moral.

El projecte contempla cinc vies d'acció:

- Prendre consciència del moment històric en el que ens trobem
- Guanyar-se les elits intel·lectuals per encarar-los cap a l'acció
- Dotar al pensament d'una vessant mítica/poètica per arribar a la població
- Crear un discurs de ruptura i utilitzar-lo en tots els àmbits de la vida
- Conscienciar a la població que ens trobem en una situació de guerra

El primer punt consisteix en explicar els problemes generats per la modernitat i les ideologies dominants. Aquest bàsicament consistiria en difondre el pensament de la ND arreu la societat, criticant el sistema i guanyant adeptes a la causa. Són, fonamentalment, els 6 àmbits teòrics explicats amb anterioritat. El segon punt busca la complicitat amb les elits intel·lectuals. Com s'ha vist, actualment la cultura es troba en els sectors d'esquerres fomentant, al seu parer, un mode de vida basat en els valors de la modernitat. La idea doncs, consistiria en buscar aliats entre aquestes elits per augmentar l'aportació teòrica i intel·lectual de la ND. El tercer punt busca com arribar a la societat. Com que el gruix de la població pot tenir problemes en entendre de que s'està parlant, es busca dotar als escrits d'una vessant mítica/poètica. Consistiria en simplificar el discurs dotant-lo de mitologia i èpica, unit amb un estil més literari contra el tradicional estil científic. D'aquesta manera el missatge de la ND arribaria amb més facilitat a les bases populars de la societat. El quart punt es basa en l'aplicació del discurs. Aquest ha de induir a la ruptura en tots els àmbits de la vida moderna, animant a la població a revelar-se contra la modernitat i les institucions que la fomentin. En última instància, s'ha de deixar clar que aquest projecte és una revolució, per tant, és una situació de guerra. Aquest últim punt influirà directament en l'articulació del moviment per dur-lo a la pràctica.

L'articulació del moviment consta de dos fases, la cultural i la revolucionària.

La fase cultural consisteix en crear un fòrum de debat. Paral·lelament amb la difusió de les idees de la ND, la idea és crear un espai per a que, a mesura que la població es vagi interessant, habilitar espais per al debat i l'aclariment de les idees del moviment. Aquest fòrum de debat tindria dos motors, un d'exterior i un d'interior. El motor exterior consistiria en agrupar els intel·lectuals del moviment per portar el debat als altres sectors de la població a mode d'imatge exterior. Aquest procés serviria per consolidar el pes de la ND en el debat polític diari del país. El segon motor, l'interior, consistiria en agrupar tots aquells individus que compartissin els valors de la ND. Autodenominats com a *guerrers*, constituïrien la base del moviment.

La fase revolucionària ve un cop ha estat completada la cultural. La idea consisteix en que, un cop constituïda la base del moviment, gent completament convençuda del projecte i disposada a contribuir-hi activament, se'ls convenceria per crear una societat alternativa dins la societat vigent. Bàsicament, això significa l'agrupació d'aquests en comunitats hermètiques que visquessin al marge de la societat dominant, seguint l'estil de vida de la ND. Aquestes societats inclourien serveis com l'educació, on les famílies portarien els seus fills a escoles on s'ensenyarien els valors tradicionals, així com un nou enfocament vers la història, la societat i la política. La idea consistiria en eliminar els valors de la modernitat de les noves generacions (individualisme, igualitarisme i universalisme). Aquestes societats viurien al marge de la llei vigent, motiu pel qual es remarca aquesta visió d'estat de guerra i es qualifica a les bases de guerrers. Cal remarcar la violència en el discurs, fent al·lusions al Cid com a redemptor i comparant la reconquesta a la revolució política i cultural de la ND espanyola.

3.2 Concepcions Nuclears

En aquest apartat em basaré en les aportacions de Joan Antón Mellón en el seu estudi de la teoria política de la ND europea. En aquest s'analitza el pensament mitjançant les concepcions nuclears de les quals fa ús, formant el nucli de referència cultural i intel·lectual sobre el qual es fomenta el corrent. Així doncs, aplicarem aquest sistema dividint l'apartat en autodefinicions, diagnòstic, i objectius i medis, per aplicar-ho al cas espanyol.

Autodefinicions

Les autodefinicions fan referència a la visió que la ND espanyola té sobre si mateixa, és a dir, com es defineixen a ells mateixos. Basant-nos en les aportacions de José Javier Esparza, observem una visió de la ND espanyola com a *redemptors de la societat*. Es consideren a si mateixos com a garants dels valors tradicionals i la moral. Així doncs, es veuen com una petita *elit intel·lectual* que exerceix d'última frontera davant el domini de la modernitat, front a les idees d'igualtat, individualitat i universalitat que, segons ells, condueixen la societat cap a la decadència.

Davant d'un món perdut i desorientat, creuen tenir l'obligació de fer la funció de *far* que il·lumini la societat cap a un nou món. No dubten de la seva superioritat intel·lectual. Constantment s'observen atacs contra el que denominen les ideologies dominants, dretes neoliberals i esquerres socialistes, *cegats* per la modernitat. És consideren *innovadors, frescos*. Únics autors capaços d'aportar alternatives reals a un món en decadència. Conscients del poc èxit aconseguit, sobretot si tenim en compte els resultats del projecte aurora, no consideren que sigui conseqüència d'un mal enfocament en la seva visió del món. Utilitzen aquests fracassos per ressaltar el mal de la modernitat, la qual no deixa veure a la societat el *missatge de salvació* que porten per a Europa.

Són els salvaguardes dels valors tradicionals, de la religió. Lluny de la proposta neopagana es consideren profundament catòlics, com una manera mediterrània d'entendre la cultura europea del sud. Davant la desacralització de tots els àmbits de la vida diària i la *traïció* de l'església amb reformes com el Concili Vaticà II, es consideren els únics capaços de tornar a portar la *decència* i la *moral* al país. De la mateixa manera, es consideren també com l'únic grup que es preocupa pel bé del desenvolupament de la societat, sent els únic que fiquen una mirada en el futur. Un exemple és la consideració de ser els *autèntics* ecologistes, moviment del qual els sectors d'esquerres s'han apropiat i desvirtuat, exagerant-ho (naturocèntrics) o venent-ho al sistema capitalista (antropocèntrics). Econòmicament succeeix el mateix, aportant les úniques solucions que ens poden treure de la crisi, degut a que han conservat la *puresa* dels sistemes econòmics davant les desviacions generades per la resta de grups. Fugen de la ubicació en una escala política en la qual, segon ells, no pertanyen. Es consideren una *tercera via* davant totes les propostes vigents. No es consideren ni de dretes ni d'esquerres. De la mateixa manera es denominen com a patriotes, com a únics garants del bé del país, tot i que rebutgen adjectius com *nacionalista*.

La búsqueda d'una definició sobre si mateixos es torna primordial en la ND. Aquesta queda descrita com *catòlica, blanca i espanyola*. El sentiment europeu està

patent, tot i que aprofundeixen en aquesta identificació desvinculant-se, en part, de la corrent europea. Primer de tot són *espanyols*, els quals defineix com un tipus d'europeu mediterrani, amb vincles patents amb la resta d'habitants europeus però amb trets culturals propis. La societat de la nova dreta espanyola és, per tant, una societat homogènia culturalment, amb un acord comú sobre els valors i els principis que regeixen la societat.

Diagnòstic

El diagnòstic consisteix en els problemes identificats per la ND espanyola i els canvis que proposen com a alternativa. Per ells, la il·lustració i el pensament antropocèntric va ser el punt d'inflexió social de l'Europa occidental. Aquests van ser els precursors dels valors de la modernitat, els quals, han contribuït en degradar la societat en tots els àmbits. L'antropocentrisme i el positivisme han conduït a la desacralització de la naturalesa i la societat, comportant la degradació tant del medi on vivim com dels valors i conductes socials. Tots els tipus de pensament que no s'inclouen en la nova dreta són, automàticament, acusats d'estar *cegats* per la modernitat i, per tant, equivocats en la base dels problemes de la societat.

Efectes com les crisis econòmiques, la immigració, la pèrdua de l'herència cultural, la fragmentació de la nació espanyola, la degradació del medi ambient, la desigualtat social, la laïcitat, el descontent social... són greus problemes causats per aquest procés històric dels quals, només ells en coneixen la resposta. Així doncs, el problema radica en el moment en que l'home abandona el camí de Déu i mira per si mateix, conduït a una inevitable autodestrucció de la humanitat i del món que l'envolta.

Les solucions que aporta al respecte consisteixen principalment en derrocar la dominació del sistema econòmic i substituir el procés de socialització. Respecte al sistema econòmic, aquest escapa del control de les comunitats, comportant l'esclavització i la ceguesa de la societat, interessada només en el lucre i el plaer. Per *alliberar-nos* és necessari derrocar-lo i substituir-lo per un model basat en la qualitat, és a dir, en una economia d'obra, on la producció no consisteixi en el lucre sinó en les necessitats de la comunitat. Per garantir-ho, s'ha d'imposar una economia d'estat, on el sistema polític controli mitjançant valors socials i polítics cada un dels moviments de l'economia. A més, cal fer un *reinici* en la mentalitat de la població. Actualment aquesta ha estat imbuïda de valors materialistes i individualistes que actuen a mode de *cadena*s, privant-los de l'autèntica llibertat. Per aquest motiu el procés de socialització ha de ser canviat. Començant pel sistema educatiu, aquest ha de pujar unes noves generacions *purificades*, *neteja*des dels valors de la modernitat. Davant de la individualitat, comunitat; davant la igualtat,

diferencialisme; davant la universalitat, identitat. Per a que aquest canvi sigui efectiu s'han de canviar les institucions, *font dels mals* de la societat, buscant alternatives a la democràcia i establint per damunt de tot, l'ordre.

Objectius i medis

Els objectius de la nova dreta espanyola són, per tant, retornar al punt d'inflexió de la societat per desfer el camí escollit de la modernitat. Retornar a un moment en que Déu era el centre de tot, i la humanitat vivia en base a ell i les doctrines cristianes. Per fer-ho, necessita canviar tant les institucions socials com la mentalitat de la societat. Com em vist, el medi per aconseguir-ho era el projecte cultural aurora. Mitjançant la difusió de la seva visió i crítica social, esperava *despertar* a la societat i iniciar una revolució política i cultural que permetés aquest reton al pensament tradicional d'abans de la modernitat. Per fer-ho, es basava en la construcció d'un discurs fàcil d'entendre per les classes populars mitjançant l'ús de recursos literaris com les formes mítiques i l'estil poètic, facilitant la seva cultura i missatge. Mitjançant els fòrums de discussió, en els quals tot juga a favor de les doctrines de la nova dreta, els ciutadans interessats són convençuts, venent-los-hi el missatge de la revolució. De cara a l'exterior, la búsqueda d'aliats entre les elits culturals havia de promoure la inclusió de les doctrines en el debat polític diari, així com en el món cultural, fent de la nova dreta un pensament vigent en el dia a dia de la ciutadania. Un cop aconseguida la base necessària per al moviment, aquests es separarien de la resta de la societat autoorganitzats en comunitats hermètiques on no poguessin entrar les influències de la modernitat, pujant noves generacions socialitzades completa i únicament en el pensament de la nova dreta espanyola per, d'aquesta manera, ser un grup amb la suficient força per iniciar la revolució i *salvar* Espanya, convertint-la en salvaguarda d'Europa.

4. Anàlisi

En aquest apartat procediré a analitzar els conceptes exposats en la secció anterior, dividint-lo en dos parts, l'anàlisi del discurs i l'anàlisi de xarxes. En l'anàlisi del discurs intentaré ubicar el pensament de José Javier Esparza en l'escala política esquerra – dreta servint-me l'aplicació d'un diccionari polític, el qual mesurarà el nombre de vegades que es fa ús de conceptes polítics assignables a un grup ideològic, i d'un d'emocions, emprat per analitzar la càrrega emocional dels discursos. En segon lloc, analitzaré els referents culturals i intel·lectuals de l'autor, mitjançant l'anàlisi de xarxes. Aquest consistirà d'un anàlisi dels referents i en un altre de les coautories.

4.1 Anàlisi del Discurs

Degut a la creença en amplis sectors de que la nova dreta no pot ser ubicada en l'escala política dreta – esquerra, he cregut pertinent establir un anàlisi polític en base al pensament de José Javier Esparza per, d'aquesta manera, definir en una ubicació concreta la vessant espanyola. Com a base del seu pensament he emprat una recopilació de nou textos els quals, el mateix autor, qualifica com recopilatoris del seu pensament, així com representants de la base ideològica de la nova dreta espanyola:

- La cuestión religiosa y la nueva derecha
- La próxima revolución sexual. Hay doctrinas sobre la libertad que desarrollan grilletes
- Los héroes están cansados. La crisis del mito moderno de la juventud
- Notas dispersas sobre la cuestión económica
- Ocho tesis sobre la inmigración
- Sobreviva España. Defensa de un patriotismo cultural
- Pensar la ecología más allá de la modernidad
- Sobre la leyenda negra anti-española
- La ciencia y lo sagrado

L'anàlisi consisteix en l'aplicació d'un diccionari polític. Aquest es basa en un recompte de les paraules de la totalitat del text. Mitjançant el tipus de paraula

emprat, així com els adjectius i les quasi-frases¹⁹, ens aporta una idea aproximada de la ubicació ideològica dels textos analitzats.

Malauradament, els resultats han estat inconcluents, aportant resultats de centre-esquerra amb una dispersió que va des de l'extrema esquerra fins a l'extrema dreta. L'explicació a aquest fet s'explicaria pel caire populista dels escrits, basats en *maquillar* les bases de les propostes realitzades mitjançant dobles sentits i conclusions només perceptibles mitjançant la lectura especialitzada. Alguns exemples d'aquest errors es basen en propostes popularment assignades a les esquerres, com la intervenció de l'estat en l'economia, les reformes institucionals per a la millora de la qualitat democràtica o l'increment de la sanitat i educació públiques. Ara bé, mitjançant la lectura detinguda, podem observar que aquests àmbits es troben dins de les dretes. En aquest cas, la intervenció econòmica fa referència a la crítica al capital financer, tot i que el que es proposa com alternativa és un retorn a un sistema social pre-industrial, tal com reclamaven els sectors conservadors del S.XIX, i en polítiques econòmiques com les de De Gaulle o Franco. La reforma institucional, criticant la corrupció, privatitzacions i falta de qualitat democràtica, implica la búsqueda d'alternatives democràtiques, així com la imposició de l'ordre social per damunt de les lleis vigents, en una escala social vertical basada en les societats premodernes de *oratores*, *bellatores* i *laboratores*. Pel que fa a l'augment de la sanitat i educació públiques, aquestes són incloses degut a la crisi econòmica vigent. La crisi i la seva pertinent retallada de serveis a la ciutadania nativa són considerades com disfuncions de la modernitat, aportant una alternativa difícil de resistir per a la massa social, la garantia dels serveis bàsics de l'estat. Qualifico aquestes propostes de *populistes* des del moment en que el mateix autor critica l'estat de benestar per *infantilitzar* la població en base a l'atorgament de drets sense demanar-ne obligacions a canvi. Esparza, basat en les aportacions de K. Lorenz, en critica doncs, la *domesticació* de les masses mitjançant la inclusió d'aquests serveis. El mateix succeeix amb la immigració. El programa detecta que les crítiques no són llançades directament a aquest col·lectiu, ja que les realitza cap al sistema, tant econòmic com polític. Ara bé, paral·lelament aquesta defensa aporta com a alternatives la eliminació completa de la seva cultura a canvi de la ciutadania i dels drets socials que comporta, així com una major restricció de les fronteres. També proposa prioritzar els serveis bàsics a la ciutadania nativa, així com vetllar per una societat europea i homogènia.

Al realitzar els anàlisis de sentiment, els quals consisteixen en analitzar les càrregues emocionals dels discursos, observem que recolzen la qualificació de *populista*. Els textos, fora de ser objectius, inclouen una càrrega emocional molt

---

¹⁹ Fragment de frase que denota connotació política.

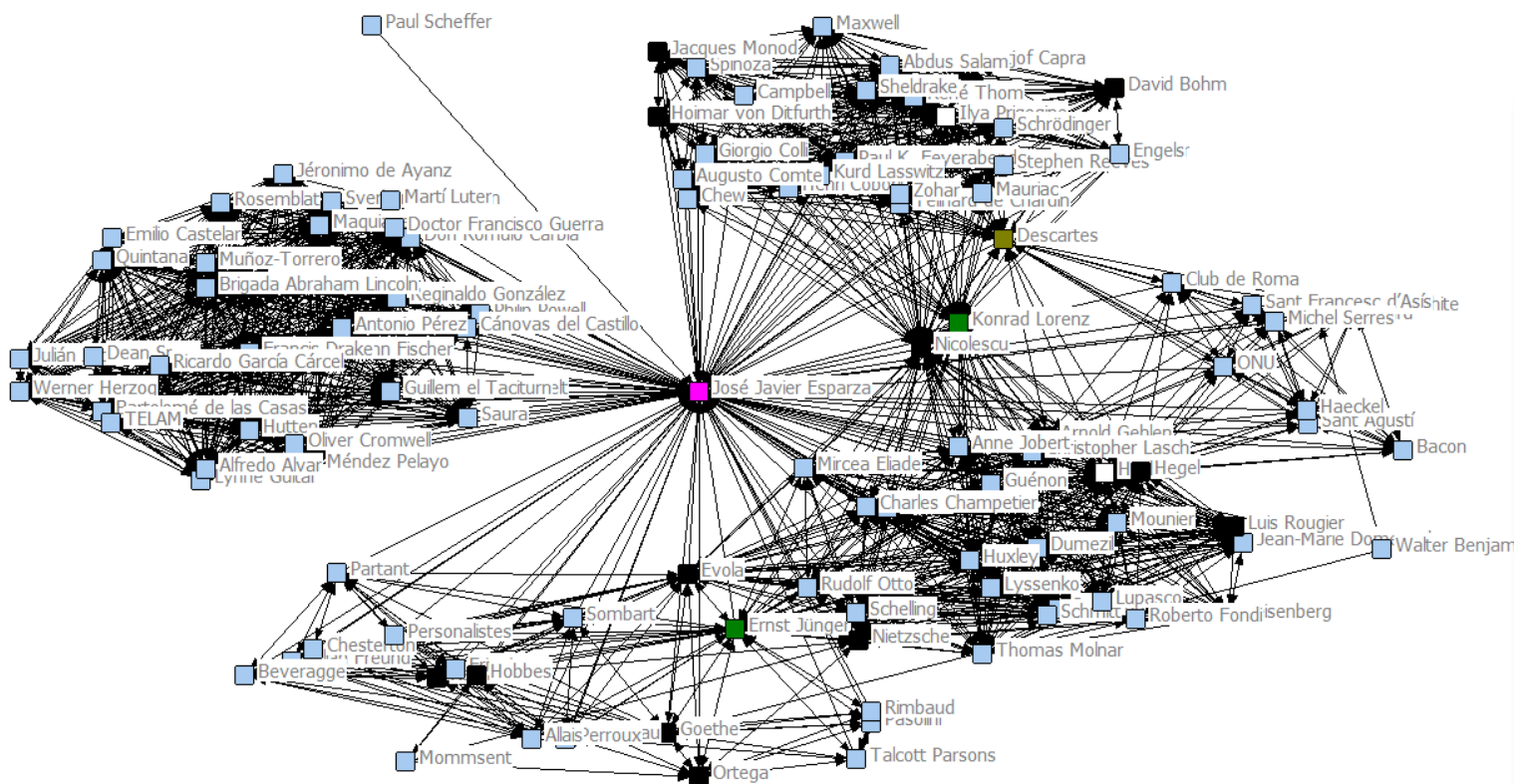
elevada, majoritàriament positiva. Aquest és un tret bàsic del populisme, el qual juga amb la desinformació, desviant l'atenció dels fets reals per centrar-se en la manipulació de les emocions. Tot i així, tant els resultats del diccionari polític com els de l'emocional han estat inclosos en l'apartat d'annexos, en cas de que el lector en vulgui tenir una visió més completa.

4.2 Anàlisi de Xarxes

Per aprofundir en les bases del pensament de la nova dreta espanyola, procediré a realitzar dos anàlisis de xarxes basats en els referents culturals i intel·lectuals dels quals es serveix José Javier Esparza. El primer, consistirà en una recopilació dels referents citats per Esparza en els nou textos recopilats, agrupats segons els sis àmbits del seu pensament. Aquest ens permetrà observar de forma gràfica quins són els autors de referència, tant positius com negatius, a l'hora d'exposar les seves bases ideològiques. El segon anàlisi es basarà en un anàlisi de les coautories de l'autor, és a dir, amb quins autors ha col·laborat o retut homenatge, així com les coautories d'aquets, creant una imatge global del seu àmbit intel·lectual. A més, en aquest segon anàlisi, aplicarem mètodes estadístics per calcular el flux d'influència establert entre ells.

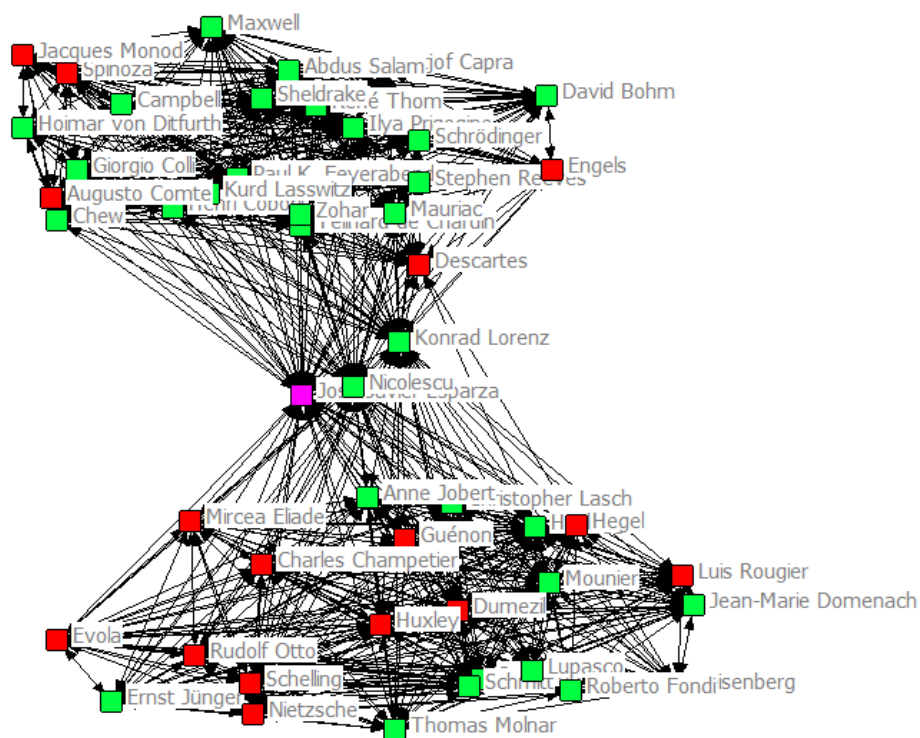
4.2.1 Anàlisi dels referents

El recompte total de referents és de 122, entre els quals s'inclouen tant els que pren com a referent per estructurar la seva visió política com els que són citats per criticar visions diferents a la de la ND. En la següent imatge podem visualitzar la xarxa completa de referents segons el nombre de vegades que han estat citats en els seus textos. Per un major aprofundiment, el lector pot consultar la llista completa de referent en l'apartat d'annexos.

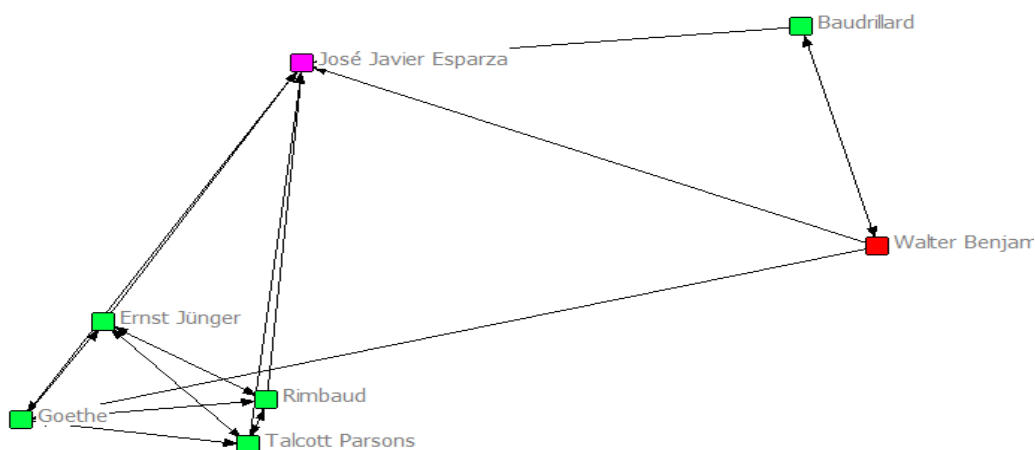
(llegenda; per nombre de cops. Gris (1); Negre (2); Blanc (3); Verd (4); Groc (5))

A continuació, procediré a dividir els referents segons l'àmbit i la influència. L'àmbit fa referència al conjunt de pensament d'Esparza tenint religió, valors, societat, economia, ecologia i nacionalisme. La influència consisteix en mostrar si el pensament del referent és emprat per l'autor com a propi o, si en canvi, aquest es citat per criticar-ne l'aportació. Respecte la religió, la seva xarxa d'influència queda representada en la imatge inferior.

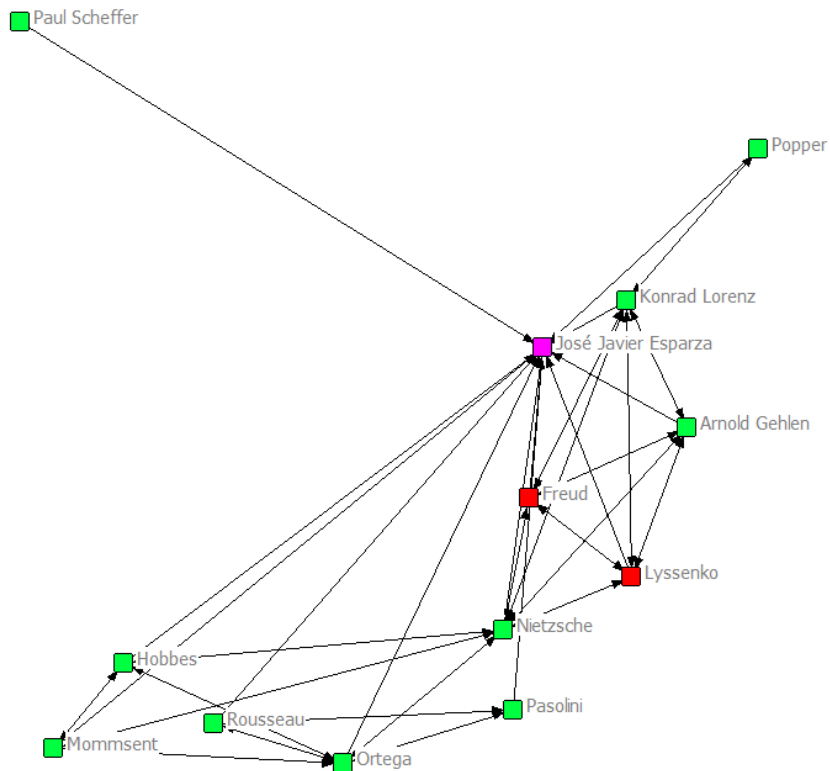
(Llegenda. Verd (positiu); Roig (negatiu); Blau (dos o més referències oposades)

Com podem observar en la xarxa, Esparza es serveix de gran quantitat de físics i pensadors que, o bé inclouen la possible existència de Déu, o són obertament catòlics. Els referents negatius són autors neopagans que la nova dreta europea si accepta. Aquesta xarxa mostra la clara vessant catòlica de l'autor i el seu rebuig per la proposta neopagana, la qual considera com una fase de transició cap a un ressorgiment de la sacralitat un cop la revolució cultural de la ND obtingui èxit i els valors moderns deixin de dominar la societat europea. Pel que fa als valors, obtenim la següent xarxa.

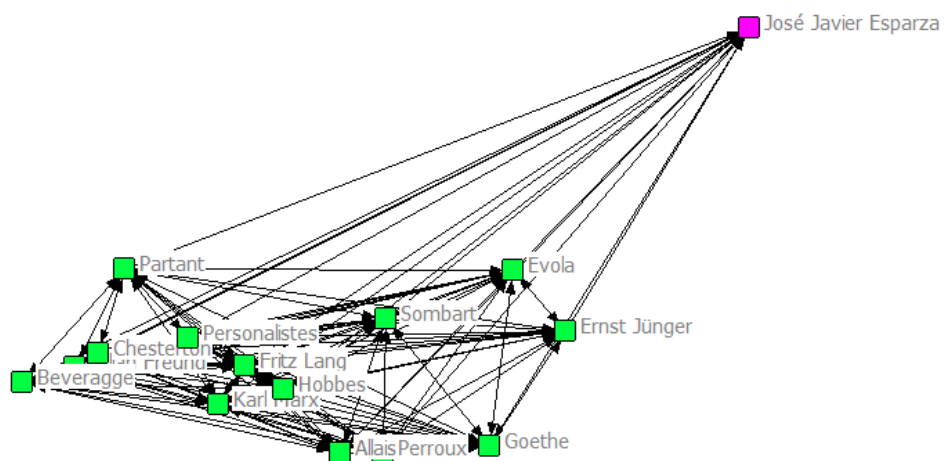
(Llegenda. Verd (positiu); Roig (negatiu); Blau (dos o més referències oposades))

Com podem observar, en l'àmbit dels valors Esparza es serveix de molts pocs referents, la major part dels quals, es fan referència amb crítiques com la sexualitat oberta o la decadència de la societat moderna. Aquest fet contrasta amb la càrrega moral dels seus textos. Els resultats em porten a la conclusió de que la càrrega moral és una incorporació pròpia de l'autor a les doctrines de la nova dreta, marcant una segona diferència amb el corrent europeu i la doctrina canònica d'Alain de Benoist. La societat està representada en la xarxa de la següent pàgina.

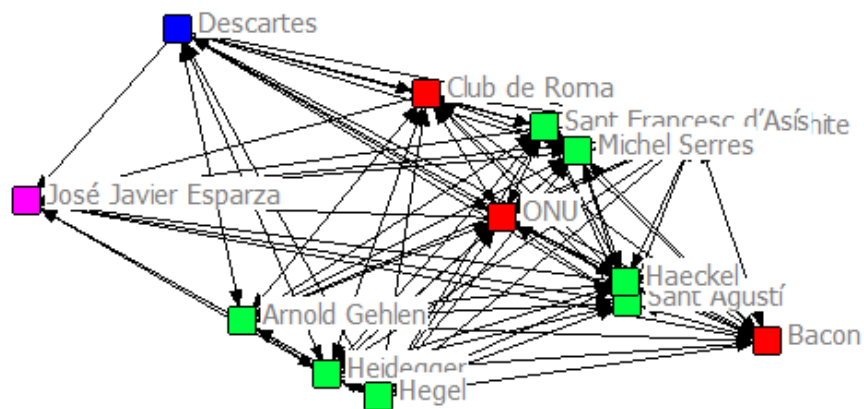
(Llegenda. Verd (positiu); Roig (negatiu); Blau (dos o més referències oposades))

Respecte la societat, els autors fan referència especialment a la decadència de la societat moderna. Paul Scheffer, allunyat de tota la resta, és l'únic referent utilitzat per criticar els models d'integració de les societats actuals. Freud i Lyssenko són criticats per les seves aportacions titllades d'igualitaristes. Popper només és emprat en aquest cas per explicar les diferents categories de la percepció del món. A continuació està representat l'àmbit econòmic.

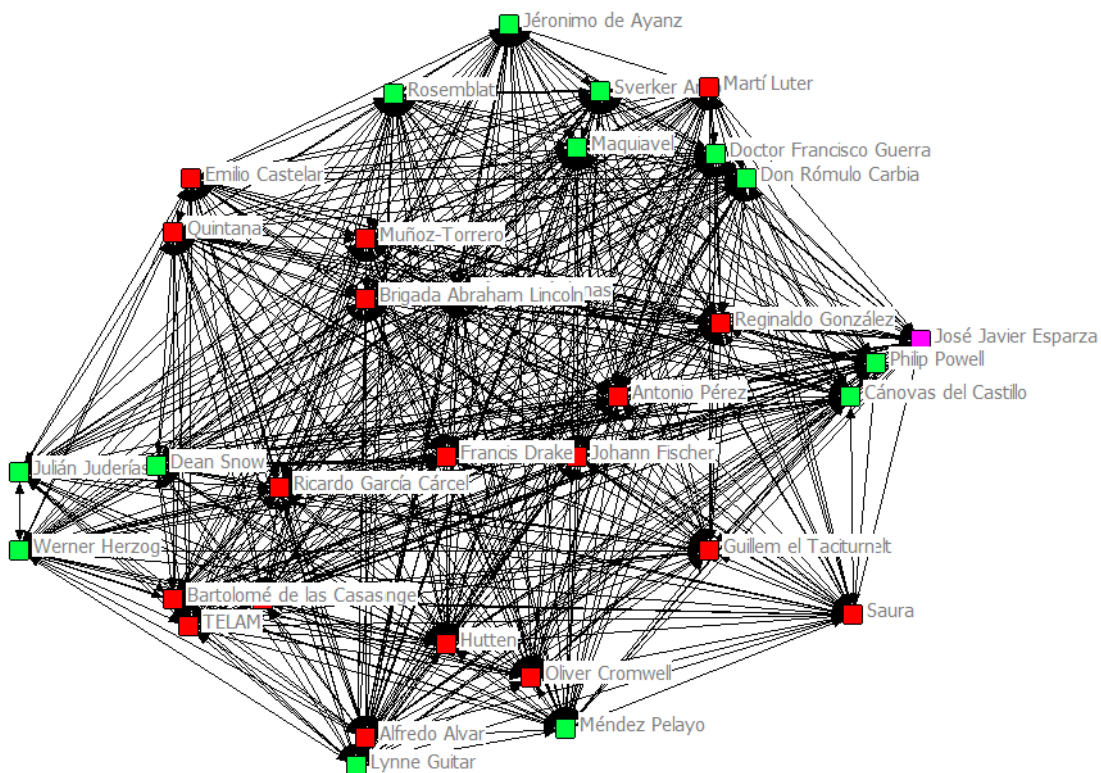
(Llegenda. Verd (positiu); Roig (negatiu); Blau (dos o més referències oposades))

En aquest cas, les referències van dirigides a la crítica del capitalisme vist des de l'òptica neoliberal i de les conseqüències de la desregulació del mercat. Aquí s'inclouen autors com Marx, del qual n'accepta crítiques a l'economia de valor. Hobbes és utilitat degut a la seva aportació del Leviatan i Behemoth, utilitzats com a símil entre l'estat i el mercat sense regulació, respectivament. L'ecologia queda representada a continuació.

(Llegenda. Verd (positiu); Roig (negatiu); Blau (dos o més referències oposades))

Esparza utilitza Sant Francesc d'Asís i Sant Agustí per donar suport a la seva visió sagrada de la naturalesa, entesa com obra de Déu. La resta de referències positives o bé defensen un augment de la protecció del mediambient o bé en critiquen el paper de la modernitat. El Club de Roma i la ONU són criticats degut a la falta de voluntat per ficar remei a la situació. Descartes apareix en color blau degut a que, d'una banda, en remarca la sacralitat i, d'altra, la separa del món religiós, permetent-ne la seva explotació. Finalment, es mostra la xarxa nacional.

(Llegenda. Verd (positiu); Roig (negatiu); Blau (dos o més referències oposades))

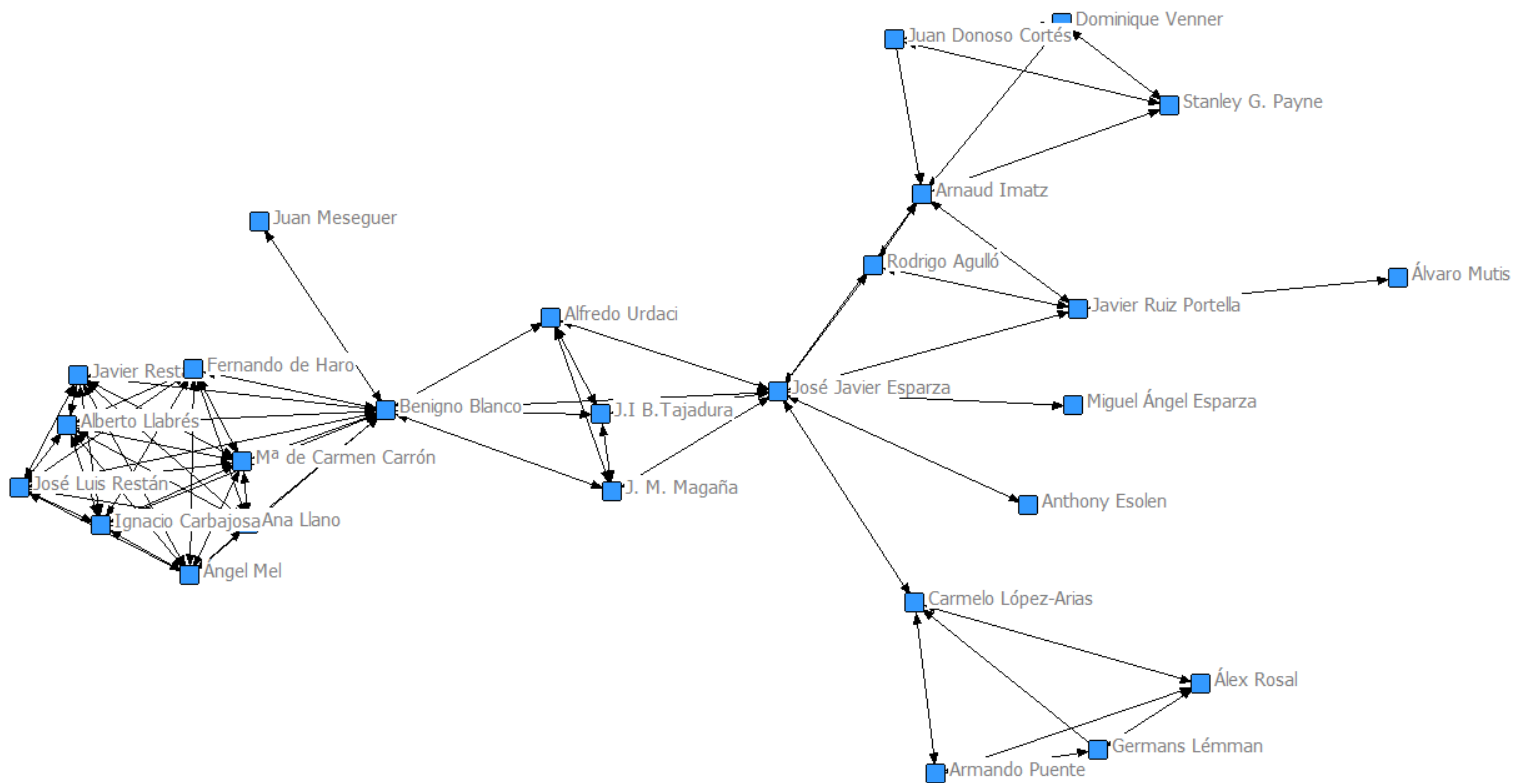
En la xarxa nacional trobem una gran polarització entre referents. Això és degut a que Esparza es basa tant en aquells personatges que defensen el paper d'Espanya en el món, o en minimitzen les crítiques, com en els que en algun moment han exposat el seu rebuig per la població espanyola i/o les seves institucions.

4.2.2 Anàlisi de Coautories

Pel que fa a la xarxa centrada en José Javier Esparza, la població es separa en dos grups: coautories i coautories dels coactors. En el segon grup també s'han inclòs participacions (ex. Introduccions) d'autors ja morts. Aquestes relacions s'han tractat com asimètriques, és a dir, influència en una sola direcció.

Coautories: Miguel Ángel Esparza, Anthony Esolen, Carmelo López-Arias, Javier Ruiz Portella, Rodrigo Agulló, Arnaud Imatz, Benigno Blanco Rodríguez, Jaime Ignacio Del Burgo Tajadura, José Manuel Magaña, Alfredo Urdaci Iriarte.

Coautories (2n Grau): De Carmelo López (Germans Lémann, Armando Puente, Álex Rosal) de Javier Ruiz Portella (Álvaro Mutis) d'Arnaud Imatz (Dominique Venner, Stanley G. Payne, Juan Donoso Cortés) de Benigno Blanco Rodríguez (María de Carmen Carrón Pérez, Ana Llano, Alberto Llabrés , Ángel Mel, Javier Restán Martínez, José Luis Restán Martínez , Ignacio Carbajosa Pérez, Fernando de Haro Izquierdo, Juan Meseguer Velasco)

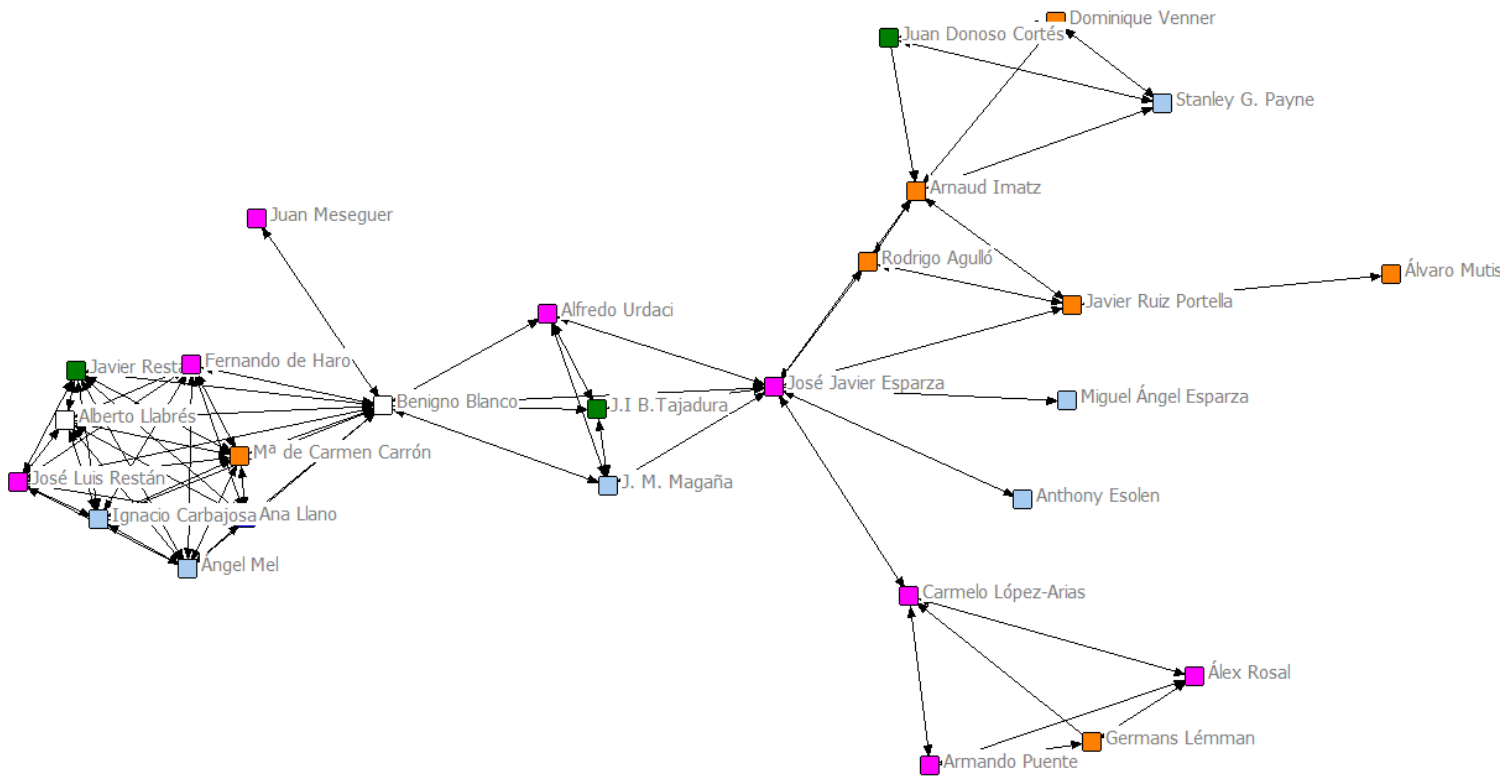

La selecció de la xarxa s'ha extret de les bibliografies dels respectius autors. Així doncs, la selecció ha estat realitzada mitjançant l'agrupació de llibres i documents, així com en la informació oberta de les diferents bibliografies dels autors.

Al tractar-se d'un anàlisi de coautories gran part dels mecanismes estadístics, majoritàriament referents a buscar informació sobre relacions i poders no informals, no són aplicables a aquest estudi. Per tant, he fet la selecció que he considerat pertinent per aproximar-nos a les influències d'Esparza, rebudes des del seu cercle professional.

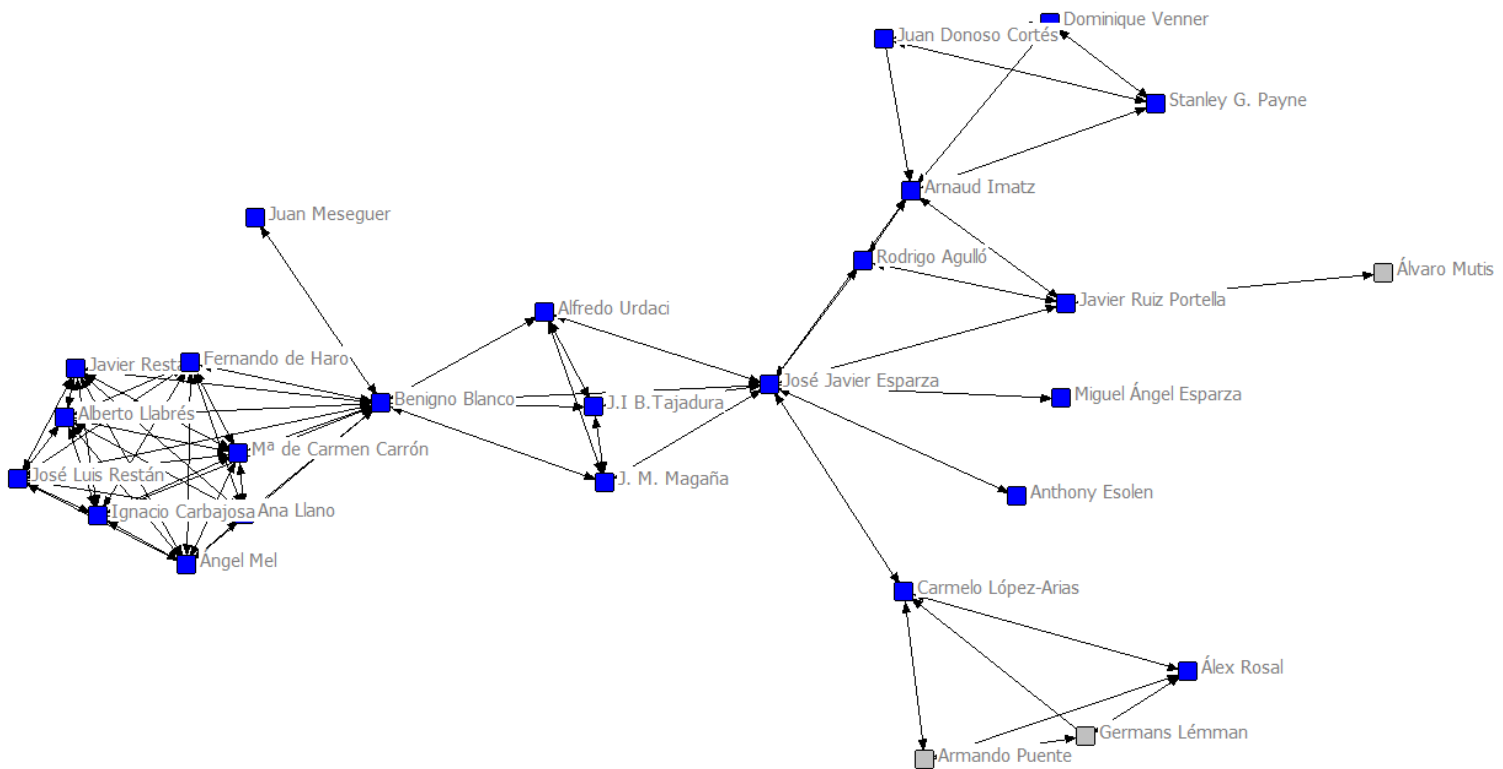
Dins l'actual xarxa, em seleccionat tres atributs en relació a l'anàlisi polític. Aquest són:

Professió: A què es dedica cada autor. La informació relativa a aquesta variable ens aportarà una idea general de les principals fonts del moviment a Espanya. Les categories recollides són periodisme (rosa), ensenyament (gris), escriptor (taronja), advocacia (blanc), política (verd) i empresari (blau)

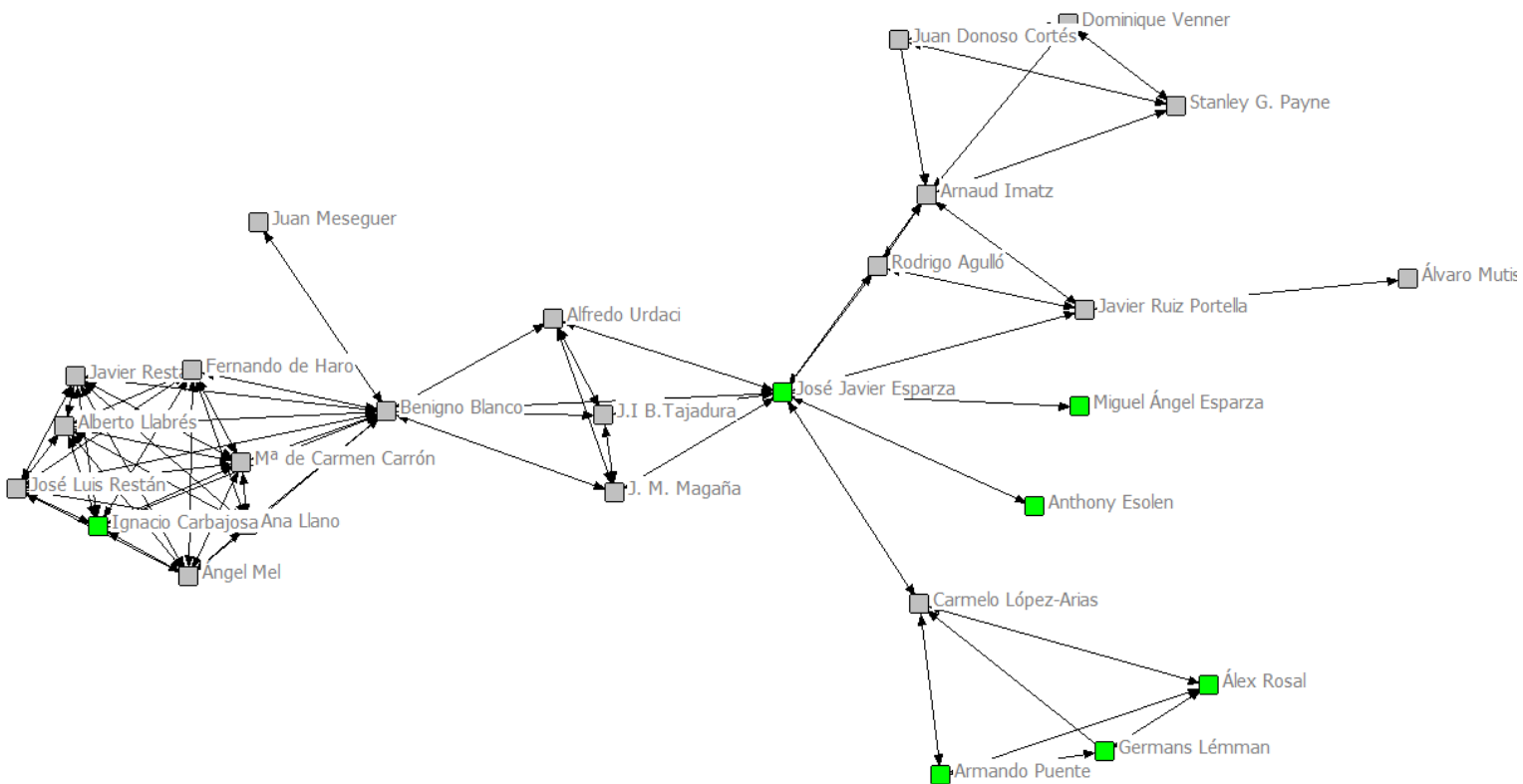

Ideologia: Aquesta variable indica el corrent polític de cada autor dins de l'escala política dreta- esquerra. Les categories són dreta (blau), centre/neutre (gris) i esquerra (roig).

Catolicisme: Aquesta variable fa referència al catolicisme vist des d'una perspectiva acadèmica. No confondre amb creences religioses. En aquest cas, indica quins autors tracten el catolicisme en les seves obres com a moviment polític. Les categories són, tracten el tema (verd) no tracten el tema (gris).

Cohesió, densitat i comunitats

Cohesió

Per fer una primera aproximació a la xarxa, calcularem la densitat i la desviació estàndard, així com l'accessibilitat, la distància geodèsica i el flux. Aquests indicadors ens permetran fer-nos una idea del grau de connexió entre els nodes. Els indicadors de reciprocitat no han estat inclosos, degut a que en les coautories aquesta és perfecta (expetuant els casos de Lémman i Cortez). Prescindiré de les comunitats, ja que en la present xarxa no tindria sentit buscar faccions potencials més enllà dels atributs ja recollits.

Densitat, desviació i accessibilitat

	1	2
	Freq	Prop
1 1	136	0.194
2 2	188	0.268
3 3	211	0.301
4 4	142	0.202
5 5	25	0.036

Density (matrix average) = 0.1952
Standard deviation = 0.3999

5 rows, 2 columns, 1 levels.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6	7		
		J	M	A	C	J	R	A	B	J	J	A	G	A	+	+	D	S	J	M	A	A	+	J	J	I	F	J		
1	Jos+ Javier Esparza	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
2	Miguel +ngel Esparza	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	Anthony Esolen	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	Carmelo López-Arias	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5	Javier Ruiz Portella	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
6	Rodrigo Agull+	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7	Arnaud Imatz	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8	Benigno Blanco	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
9	J.I B.Tajadura	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	J. M. Magaa	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
11	Alfredo Urdaci	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12	Germans Lmman	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
13	Armando Puente	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	+lex Rosal	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
15	+lvaro Mutis	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
16	Dominique Venner	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
17	Stanley G. Payne	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
18	Juan Donoso Cortes	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
19	M+ de Carmen Carr+n	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
20	Ana Llano	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
21	Alberto Llabr+s	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
22	+ngel Mel	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
23	Javier Rest+n	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
24	Jos+ Luis Rest+n	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25	Ignacio Carbajosa	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
26	Fernando de Haro	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0
27	Juan Meseguer	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Com podem observar, la xarxa està unida, és a dir, les influències d'uns autors es transmeten a la resta. Ara bé, la seva capacitat de transmissió és molt baixa. Si ens fixem en el flux, veiem un màxim de 8 sobre 27, el que ens indica un nivell molt baix. El mateix resultat ens apareix si ens centrem en la distància geodèsica, mostrant un nombre de passos molt elevat entre nodes.

Centralitat

A continuació, analitzaré la centralitat dels nodes. En aquest cas, no ens interessa saber qui té més coautories, sinó com aquestes poden influir en José Javier Esparza. Per tant, utilitzaré l'indicador de proximitat. He descartat l'ús de l'Eigenvector degut a que atorgaria el pes a Benigno Blanco, degut a l'elevat nombre de coautories.

Proximitat

		1	2	3	4
		inFarness	outFarness	inCloseness	outCloseness
1	José Javier Esparza	42.000	44.000	61.905	59.091
8	Benigno Blanco	46.000	48.000	56.522	54.167
9	J.I B.Tajadura	55.000	57.000	47.273	45.614
10	J. M. Magaña	55.000	57.000	47.273	45.614
11	Alfredo Urdaci	55.000	57.000	47.273	45.614
7	Arnaud Imatz	58.000	60.000	44.828	43.333
5	Javier Ruiz Portella	60.000	62.000	43.333	41.935
6	Rodrigo Agulló	61.000	63.000	42.623	41.270
4	Carmelo López-Arias	61.000	63.000	42.623	41.270
21	Alberto Labrás	64.000	66.000	40.625	39.394
20	Ana Llano	64.000	66.000	40.625	39.394
25	Ignacio Carbajosa	64.000	66.000	40.625	39.394
26	Fernando de Haro	64.000	66.000	40.625	39.394
23	Javier Restán	64.000	66.000	40.625	39.394
24	José Luis Restán	64.000	66.000	40.625	39.394
22	Ángel Mel	64.000	66.000	40.625	39.394
19	Marta de Carmen Carrón	64.000	66.000	40.625	39.394
2	Miguel Ángel Esparza	67.000	69.000	38.806	37.681
3	Anthony Esolen	67.000	69.000	38.806	37.681
27	Juan Meseguer	71.000	73.000	36.620	35.616
16	Dominique Venner	81.000	82.000	32.099	31.707
17	Stanley G. Payne	81.000	82.000	32.099	31.707
14	Alex Rosal	84.000	85.000	30.952	30.588
13	Armando Puente	84.000	85.000	30.952	30.588
15	Álvaro Mutis	85.000	87.000	30.588	29.885
18	Juan Donoso Cortés	105.000	82.000	24.762	31.707
12	Germans Lammán	108.000	85.000	24.074	30.588

11 rows, 4 columns, 1 levels.
 Network in-Centralization = 46.53%
 Network out-Centralization = 41.95%

En el tercer nivell d'anàlisi, em centraré només en el node de José Javier Esparza. En aquest, observarem el seu paper en les relacions de coautoria. A més també aplicaré l'anàlisi a la resta de subjectes, per saber com el seu rol influeix en la transmissió de la informació.

Legend: (given flow 1-->2-->3, where 2 is the broker)
 Coordinator: A-->A-->A (all nodes belong to same group)
 Gatekeeper: B-->A-->A (source belongs to different group)
 Representative: A-->A-->B (recipient belongs to different group)
 Consultant: B-->A-->B (broker belongs to different group)
 Liaison: B-->A-->C (all nodes belong to different groups)

		1	2	3	4	5	6
		Coordinat	Gatekeepe	Represent	Consultan	Liaison	Total
1	José Javier Esparza	2	13	13	6	38	72
14	Álex Rosal	0	0	1	0	0	1
27	Juan Meseguer	0	0	0	0	0	0
4	Carmelo López-Arias	4	1	0	0	0	5
11	Alfredo Urdaci	0	0	0	0	0	0
24	José Luis Restán	0	0	0	0	0	0
13	Armando Puente	0	0	1	0	0	1
26	Fernando de Haro	0	0	0	0	0	0
3	Anthony Esolen	0	0	0	0	0	0
10	J. M. Magaña	0	0	0	0	0	0
17	Stanley G. Payne	0	0	0	0	1	1
25	Ignacio Carbajosa	0	0	0	0	0	0
2	Miguel Ángel Esparza	0	0	0	0	0	0
22	Ángel Mel	0	0	0	0	0	0
7	Arnaud Imatz	4	5	3	0	3	15
16	Dominique Venner	0	0	1	0	0	1
5	Javier Ruiz Portella	4	1	1	0	0	6
6	Rodrigo Agulló	0	0	0	0	0	0
19	Marta de Carmen Carrón	0	0	0	0	0	0
15	Álvaro Mutis	0	0	0	0	0	0
12	Germans Lammán	0	0	0	0	0	0
8	Benigno Blanco	0	5	5	22	56	88
21	Alberto Labrás	0	0	0	0	0	0
23	Javier Restán	0	0	0	0	0	0
9	J.I B. Tajadura	0	0	0	0	0	0
18	Juan Donoso Cortés	0	0	0	0	0	0
20	Ana Llano	0	0	0	0	0	0

Els resultats mostren dos nodes a tenir en compte, José Javier Esparza i Benigno Blanco. El primer ocupa les funcions de *Gatekeeper* (B-A-A) i *Representative* (A-A-B). D'altra banda, Blanco té un pes fonamental com *Consultant* (B-A-B) i *Liaison* (B-A-C). Així doncs, mentre el segon aporta bona part de les diferents influències, és Esparza qui, en última instància, les controla.

El moviment de la Nova Dreta ha estat tradicionalment titllat de no ser capaç d'ubicar-se en l'escala política dreta- esquerra. Ara bé, segons el present anàlisi no succeeix el mateix amb la versió que ens ha arribat a Espanya. Com a màxim representant del moviment, José Javier Esparza ens ha portat una Nova Dreta alterada. A l'analitzar les coautories, observem una vinculació solament relativa a l'extrema dreta. Les teories neopaganes no són contemplades ni per Esparza ni pels altres autors vinculats a la xarxa. És més, trobem casos d'una clara tendència catolicista en determinats nodes, inclòs el propi autor. Així doncs, el corrent de pensament dut a Espanya és una adaptació conservadora del moviment.

Pel que fa a l'escala política, sorprèn observar els resultats obtinguts a l'analitzar la vessant ideològica de la xarxa de coautories. En aquesta només 3 autors dels 27 són de centre o neutres (no hi ha una ideologia explícita).

Això ens porta a pensar, que la ND és una ideologia d'extrema dreta encoberta. Utilitza les idees neopaganes per desvincular-se de la dreta tradicional captant nous seguidors als qui aquesta els suposa una barrera ideològica. Camuflant el missatge amb la recuperació d'una moral pre-cristiana, ajuden a vendre aquest tipus de pensament. En el cas espanyol, on la dreta conservadora encara té molt poder, la ND no té cap tipus de problema en renunciar a la meitat de les seves influències, substituint-les pel pensament i la moral catòlica. Així doncs, el paper d'Esparza consisteix en adaptar i difondre la ideologia en un país que culturalment és diferent a l'Europa Central.

Aquest anàlisi ens mostra part de la naturalesa d'aquest corrent de pensament i de la seva adaptabilitat. Així doncs, trobem el nucli dur del pensament, l'extrema dreta, la qual es dilueix a voluntat per fer-la més accessible a les diferents zones d'Europa.

5. Conclusions

La nova dreta espanyola mostra un allunyament del seu corrent canònic, adaptant el pensament al context espanyol, incloent gran quantitat de variacions. José Javier Esparza, l'autor que la importa, introdueix bona part del seu pensament personal diferint en conceptes tant importants com la religió, els valors o el nacionalisme. Conserva però, la visió social, econòmica i ecològica.

Respecte a la religió, la versió espanyola rebutja obertament l'alternativa neopagana de Benoist, considerant-la buida de sentit, ubicant-la en una fase de transició a l'espera d'un nou redescobriment de la sacralitat. Les doctrines cristianes i, més en concret, les catòliques, juguen un paper fonamental en aquesta versió, influint directament en tots els àmbits del seu pensament. És per aquest motiu que gran part dels referents d'Esparza es basen en les aportacions de caire religions dels autors citats. En la nova dreta espanyola, la recuperació de la fe cristiana front el laïcisme de la societat i les modificacions que en els últims anys ha realitzat l'església, esdevé un dels eixos principals de la seva aportació. Aquesta influeix directament sobre el sistema de valors que proposa, el qual és una recuperació del pensament conservador, reobrint el debat entre conservadors i liberals en l'època de la il·lustració.

Molt crític amb els valors de la modernitat (igualtat, individualitat i universalitat) proposa, com la nova dreta europea, el diferencialisme, comunitat i identitat. Considera que les societats actuals es troben en un estat de decadència i estancament, degut a la fi del món modern. Com a alternativa, busca la revolució política i cultural que reiniciï la societat fins al model de la premodernitat, mitjançant la reforma de les institucions, el control de l'economia mitjançant la intervenció de l'estat i un redisseny del procés de socialització.

Senyalant a la societat moderna, i seguint la línia europea, n'atorga la responsabilitat de la degradació mediambiental, a la qual confereix un caràcter sagrat. Atribuïnt els moviments ecologistes als sectors conservadors, proposa una desindustrialització progressiva de la societat, unit a un major control de l'economia i un canvi en el pensament de la població, eliminant les influències del materialisme i replantejant la visió social des d'una perspectiva teocèntrica front a l'antropocèntrica.

La nova dreta renuncia teòricament al nacionalisme, tot i que en ressalta la importància de les identitats comunitàries i la necessitat de fer d'Europa un bloc internacional hegemònic i homogeni. Esparza, seguint la corrent europea, rebutja ser titllat de nacionalista, preferint adjectius com patriota. Ara bé, les seves aportacions

indueixen a pensar tot el contrari. En la seva visió homogènia d'Espanya, no hi ha cabuda per disgregacions interiors ni exteriors. Molt crític amb els nacionalismes perifèrics de Catalunya, País Basc i Galícia, proposa recentralitzacions de competències per part de l'estat central podent controlar, d'aquesta manera, àmbits com l'educació, evitant la socialització en base a doctrines contràries a la unitat d'Espanya. El mateix succeeix amb la immigració la qual, tot i no criticar directament, acusa de ser l'agent desestabilitzant de la societat. En proposa mesures com la negació de la nacionalitat en cas de no renunciar a la cultura pròpia, l'aïllament d'aquells que decideixin conservar-la, la restricció en les fronteres i la prioritització dels serveis bàsics entre la població nativa.

El projecte cultural aurora sorgeix com a medi per aconseguir aquestes finalitats. Mitjançant l'ús de discursos populistes, ajudant-se de recursos mítics i poètics, pretén captar l'atenció de les bases populars i mobilitzar-les per iniciar la revolució política i social, instaurant així el model de societat proposat per la nova dreta com alternativa a l'estat de benestar i la democràcia. Els mecanismes per aconseguir-ho, lluny del planteig entorn al debat que proposa, es basa en el posicionament del pensament de la nova dreta en el mapa polític i la socialització de les noves generacions de forma hermètica, evitant l'entrada d'idees i valors que puguin contradir les seves doctrines.

Tot i que resulta extremadament difícil ubicar ideològicament la nova dreta mitjançant mètodes estadístics, una lectura especialitzada permet la identificació de les concepcions nuclears sobre les quals s'estructura el corrent. Respecte a la pregunta d'investigació, l'anàlisi dels referents culturals i ideològics de José Javier Esparza, així com l'anàlisi de les coautories, ens porta a la conclusió que aquest, és un moviment d'extrema dreta, amb un sistema de valors i moralitat arcaics, presentats sota la bandera de la regeneració política en un moment de profunda crisi econòmica i descontent social, mitjançant la utilització de recursos populistes.

Bibliografía

- Simón, Miguel Ángel. La derecha europea desde 1945 a nuestros días. Editorial Tecnos (2007).
- Diversos autores. El fascismo clásico (1919 – 1945) y sus epígonos. Editorial Tecnos (2012).
- De Benoist, Alain. Manifiesto: la nueva derecha. (2000).
- Jornada de Torrelodones: proyecto aurora (1993).
- ¿Que hacer? Elementos para un discurso de contestación. Inclòs en la Jornada de Torrelodones (1993).
- Laqueur , Walter. Fascism. Past, present and future. Oxford University Press (1996).
- Revista d'estudis polítics. Las concepciones nucleares, axiomas e ideas –fuerza del fascismo clásico (1919-1945). Joan Antón Mellón. Nº 146 (octubre/diciembre 2009).
- Esparza, José Javier. La cuestión religiosa y la nueva derecha (Bloc de l'autor, 2014)
- Esparza, José Javier. La próxima revolución sexual. Hay doctrinas sobre la libertad que desarrollan grilletes. (Publicació original en “El Manifiesto”, nº8, abril 2007).
- Esparza, José Javier. Los héroes están cansados. La crisis del mito moderno de la juventud. (Publicació original en “El Manifiesto”, nº5, juny de 2006).
- Esparza, José Javier. Notas dispersas sobre la cuestión económica (extret de debat sobre la crisi, 2007).
- Esparza, José Javier. Ocho tesis sobre la inmigración. (Publicació original en “Razón Española”, nº 135, 2006).
- Esparza, José Javier. Sobreviva España. Defensa de un patriotismo cultural (conferència en la universitat d'estiu de DENAES, Santader, 2006).
- Esparza, José Javier. Pensar la ecología más allá de la modernidad. (Publicació original en “El Manifiesto”, nº4, 2005).
- Esparza, José Javier. Sobre la leyenda negra anti-española. (conferència, 2004).
- Esparza, José Javier. La ciencia y lo sagrado. (Publicació original en “El Manifiesto”, nº1, 2004).

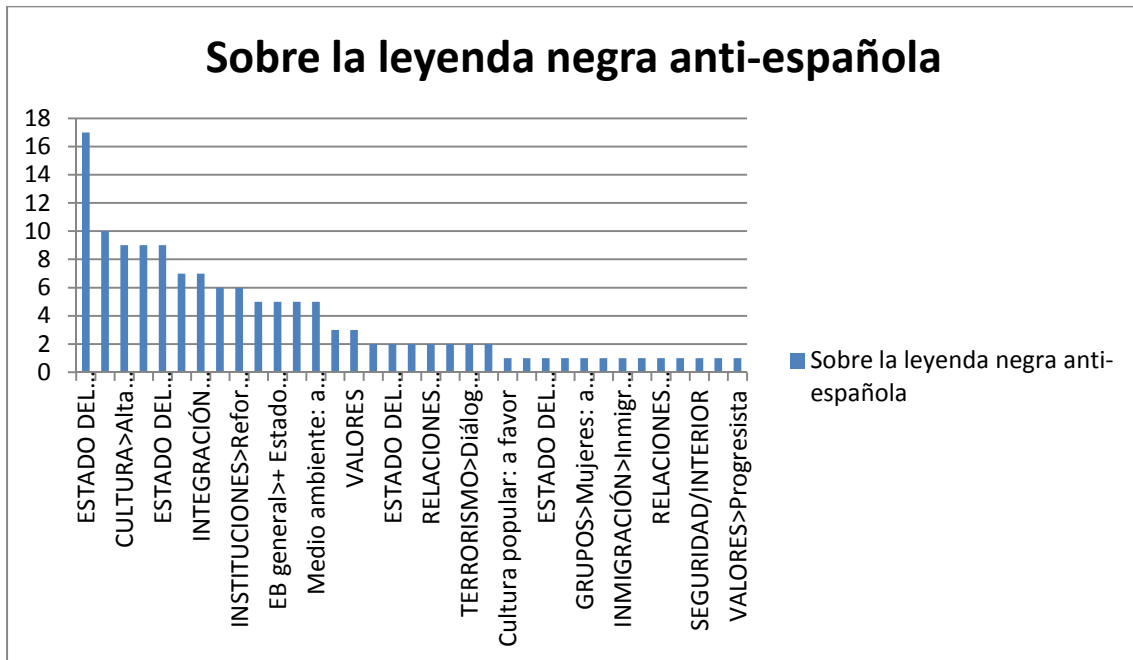
Annexos

Resultats de l'anàlisi del discurs

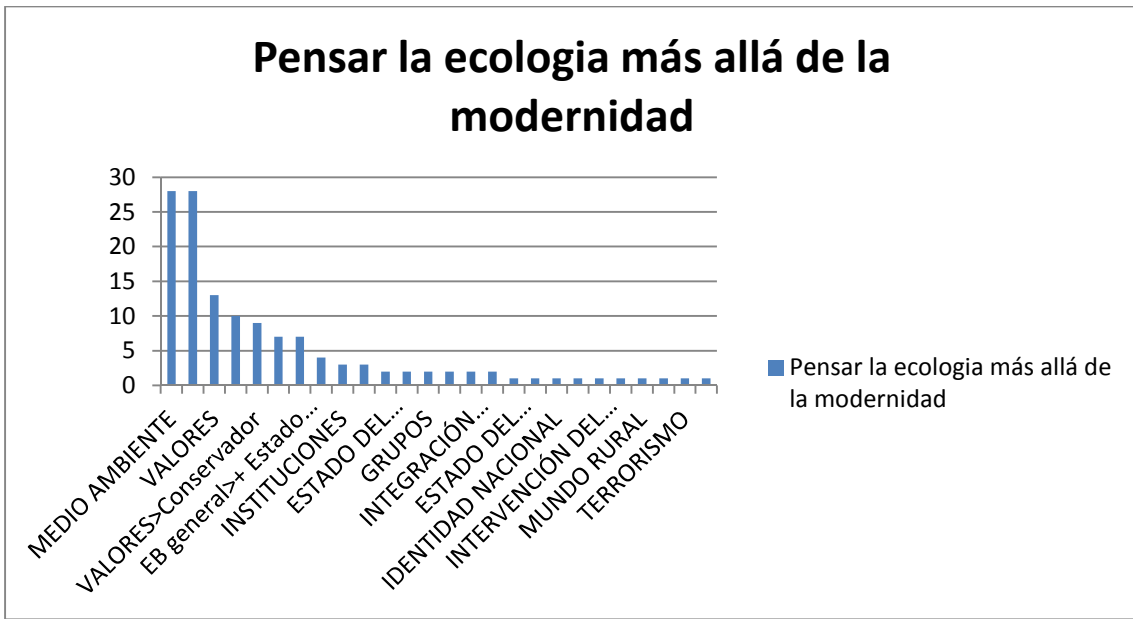
La ciencia y lo sagrado

Sobre la leyenda negra anti-española

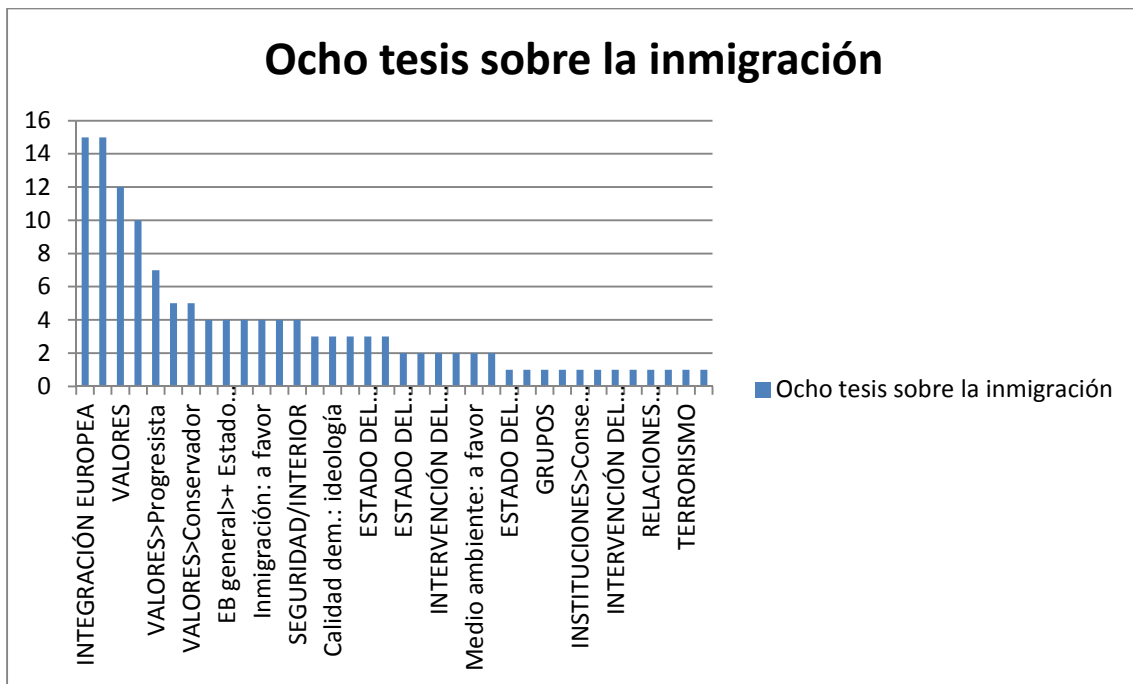
Pensar la ecología más allá de la modernidad

Sobreviva España

Ocho tesis sobre la inmigración

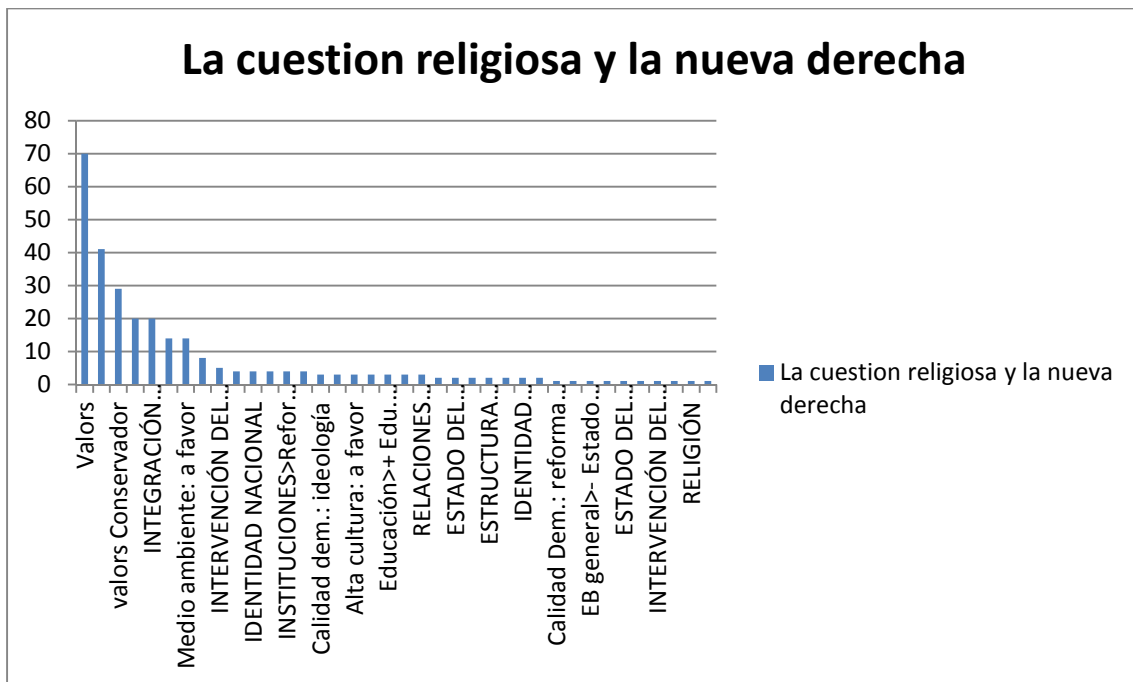

Notas dispersas sobre la cuestión económica

La cuestión religiosa y la nueva derecha

Referències José Javier Esparza

- Ernst Jünger
- Sant Pau
- Konrad Lorenz
- Arnold Gehlen
- Schmitt
- Thomas Molnar
- Christopher Lasch
- Heisenberg
- Lupasco
- Nicolescu
- Anne Jobert
- Roberto Fondi
- Jean-Marie Domenach
- Mounier
- Heidegger
- Luis Rougier
- Dumezil
- Nietzsche
- Lyssenko
- Freud
- Evola

- Guénon
- Huxley
- Rudolf Otto
- Mircea Eliade
- Charles Champetier
- Hegel
- Hölderlin
- Schelling
- Baudrillard
- Walter Benjamin
- Goethe
- Talcott Parsons
- Ortega
- Pasolini
- Rimbaud
- Rousseau
- Sombart
- Karl Marx
- Julián Freund
- Fritz Lang
- Perroux
- Partant
- Allais
- Beveragge
- Hobbes
- Chesterton
- Personalistes
- Paul Scheffer
- Mommsent
- Lynn White
- Descartes
- Sant Agustí
- Sant Francesc d'Asís
- Haeckel
- Michel Serres
- Bacon
- Club de Roma
- ONU
- Werner Herzog
- Julián Juderías
- Sverker Arnoldsson
- Maquiavel
- Jéronimo de Ayanz
- Philip Powell
- Don Rómulo Carbia

- Lynne Guitar
- Rosemblat
- Doctor Francisco Guerra
- Dean Snow
- Cánovas del Castillo
- Méndez Pelayo
- Saura
- Hutten
- Martí Luter
- Reginaldo González
- Johann Fischer
- Guillem d'Orange
- Antonio Pérez
- Masson de Movilliers
- Francis Drake
- Theodore Roosevelt
- Guillem el Taciturn
- Harry Truman
- Bartolomé de las Casas
- Lázaro Cárdenas
- Oliver Cromwell
- Brigada Abraham Lincoln
- Carmen Iglesias
- Ricardo García Cárcel
- Alfredo Alvar
- TELAM
- Muñoz-Torrero
- Quintana
- Romero Ortiz
- Emilio Castelar
- Giorgio Colli
- Fritjof Capra
- David Bohm
- Henri Coborit
- Paul K. Feyerabend
- Hoimar von Ditfurth
- Chew
- Ilya Prigogine
- Kurd Lasswitz
- Teilhard de Chardin
- Zohar
- Stephen Reeves
- Mauriac
- René Thom
- Karl Pribam

- Abdus Salam
- Sheldrake
- Campbell
- Maxwell
- Schrödinger
- Popper
- Engels
- Augusto Comte
- Spinoza
- Laplace
- Jacques Monod

Coautorías José Javier Esparza

- Miguel Ángel Esparza
- Anthony Esolen
- Carmelo López-Arias
- Javier Ruiz Portella
- Rodrigo Agulló
- Arnaud Imatz
- Benigno Blanco
- J.I B.Tajadura
- J. M. Magaña
- Alfredo Urdaci
- Germans Lémman
- Armando Puente
- Álex Rosal
- Álvaro Mutis
- Dominique Venner
- Stanley G. Payne
- Juan Donoso Cortés
- Mª de Carmen Carrón
- Ana Llano
- Alberto Llabrés
- Ángel Mel
- Javier Restán
- José Luis Restán
- Ignacio Carbajosa
- Fernando de Haro
- Juan Meseguer

